

ಜನತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ

ನಗರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ
ಜನಸಮೂಹದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ
ತರುವುದು

12833

CLIC-

~~SPIC~~ CH

SOCHARA

Community Health

Library and Information Centre (CLIC)

Community Health Cell

85/2, 1st Main, Maruthi Nagar,
Madiwala, Bengaluru - 560 068.

Tel : 080 - 25531518

email : clic@sochara.org / chc@sochara.org

www.sochara.org

ಜನತೆಗೆ ಅಧಿಕಾರ

ನಗರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ
ಜನಸಮೂಹದ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ
ತರುವುದು

ರಹಸ್ಯದ ಗೃಹದ

74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮೇಲೆ
ಮಾಹಿತಿ ಕೈಪಿಡಿ (ನಗರಪಾಲಿಕಾ ವಿಧಿ) ಮತ್ತು
ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು

ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು,
ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ನಾಗರಿಕರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘಗಳು
(ಆರ್.ಡಬ್ಲ್ಯು.ಎ ಗಳು), ಸಮುದಾಯ ನೆಲೆಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು (ಸಿ.ಬಿ.ಓ ಗಳು)
ಮತ್ತು ಇತರ ನಾಗರಿಕರಿಗಾಗಿ

ಯಿಂದ

ಕಾತ್ಯಾಯನಿ ಚಾಮರಾಜ್ ಮತ್ತು ಪ್ರಸನ್ನಾ ರಾವ್

ಸಿವಿಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ ವಾಲಂಟರಿ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ ಫಾರ್ ದಿ ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಬೆಂಗಳೂರು

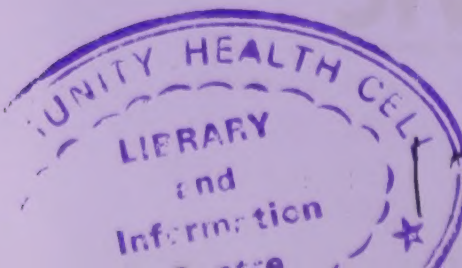
(ರಿ., ಪಬ್ಲಿಕ್ ಚಾರಿಟೇಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ನಂ.569/94-95 IV)

6, 2ನೇ ಮಹಡಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್,

35/23 ಲ್ಯಾಂಗ್‌ಫೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ಕ್ರಾಸ್, ಶಾಂತಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560025.

ದೂರವಾಣಿ : 22115084 / 41144126

ಇ-ಮೇಲ್: info@civicspace.in ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.civicspace.in

POL-110
12833

ಮುನ್ನುಡಿ

1. 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ 5
2. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ
ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳು 18
3. ಸಿವಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳು 22
4. ಅನಿಸಿಕೆಗಳು 26

ಮುನ್ನುಡಿ

ಗಾಂಧಿಜೀಯ "ಗ್ರಾಮ ಸ್ವರಾಜ್" ಅಥವಾ ಗ್ರಾಮ ಪ್ರಜಾಧಿಪತ್ಯ ಚಿಂತನೆಯು ಗ್ರಾಮಗಳು ಸ್ವಾವಲಂಬಿಯಾಗಿಯೂ ಮತ್ತು ಅದನ್ನು ಆಳುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು, ಪಂಚಾಯತುಗಳು, ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರಕಾರದ ಸಾಚಾ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬೇಕು ಎಂದಾಗಿತ್ತು. ಆದರೆ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದ 60 ವರ್ಷಗಳ ನಂತರವೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ವ್ಯವಹಾರದ ಕುರಿತು ನಿರ್ಣಯಗಳು (ತೀರ್ಮಾನಗಳು) ಮೇಲಿನ ಹಂತದಲ್ಲೇ ತೀರ್ಮಾನ ಆಗುವುದರ ಕಾರಣ ಜನ ಸಮುದಾಯದ ಸ್ವಾಮ್ಯ ನಶಿಸಿ ತಮ್ಮ ಸಂಪನ್ಮೂಲದ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಆಯ್ಕೆಗಳ ಮತ್ತು ಜೀವನೋಪಾಯಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ವತಃ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕು ಅವರಿಗೆ ಇಲ್ಲವಾಗಿ ಅದು ಕೇಂದ್ರೀಕರಣಕ್ಕೆ ದಾರಿ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದೆ.

ನಗರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೂಡ, ತಮ್ಮ ಸ್ವಂತ ವ್ಯವಹಾರಗಳಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಪರಿಹಾರದಲ್ಲಿ ನಗರ ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, "ನಗರ ಸ್ವರಾಜ್" ಒಂದು ದೂರದ ಕನಸಾಗಿದೆ. ನಗರವಾಸಿಗಳು ಮತ್ತು ಸಮುದಾಯಗಳು ಅವರ ಸ್ಥಳೀಯ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳನ್ನು ಸೇರಿದಂತೆ, ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿರುವ ನಿರ್ಧಾರಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಂದರೆ ಬೃಹತ್ ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯ ಯೋಜನೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಸಾಲಗಳ ಮತ್ತು ಇವುಗಳ ಮೇಲೆ ಏರಲಾಗುತ್ತಿರುವ ಶರತ್ತುಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ಅಥವಾ ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳ ಖಾಸಗೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಶಕ್ತಿ ಹೊಂದಿಲ್ಲ. ನಗರಗಳು, ಭೂಮಿ, ಮೂಲಭೂತ ಸೌಕರ್ಯಗಳು ಹಾಗೂ ಸೇವೆಗಳು ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಂದ ಆಗುತ್ತಿರುವ ಅಸಮಾನತೆಗಳ ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟಗಳು ನಡೆಯುವ ರಣಭೂಮಿಗಳಾಗಿ ಮಾರ್ಪಾಡಾಗುತ್ತಿವೆ. ಇನ್ನೊಂದೆಡೆ, ದೂರವೆಲ್ಲಿಯೋ ಇರುವ ಸರಕಾರದ ಅಸಾಮರ್ಥ್ಯದಿಂದ ನಗರಗಳು ತುಂಬಿ ತುಳುಕುವ ಕಸದ ತೊಟ್ಟಿಗಳು, ಪ್ಲಾಸ್ಟಿಕ್‌ಗಳಿಂದ ಮುಚ್ಚಿಹೋದ ಚರಂಡಿಗಳು, ಕೊಳಕು ತುಂಬಿದ ಖಾಲಿ ಜಮೀನುಗಳು, ಸವೆದ ಆಳವಾದ ಕುಳಗಳ ರಸ್ತೆಗಳು, ಹೊಂಡಗಳಿಂದ ನಡೆಯಲು ಸುಗಮವಿಲ್ಲದ ಪಾದಾಚಾರಿ ರಸ್ತೆಗಳು. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಬೊಗಳುವ ಬೀದಿ ನಾಯಿಗಳು, ಮುಂತಾದವುಗಳಿಂದ ನಗರಗಳು ಹೊಲಸು ತಾಣವಾಗಿ ಪರಿವರ್ತಿತವಾಗಿವೆ.

ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ, ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾಗಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದರಲ್ಲಿ ನಗರ ನಿವಾಸಿಗಳ ಪಾತ್ರಗಳಿರದೇ, ಅವರನ್ನು ಶಕ್ತಿ ಹೀನರನ್ನಾಗಿಸಿ ತಮ್ಮ ನಗರಗಳಿಂದ, ನಗರ ನಿವಾಸಿಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಚ್ಚು ಪರಕೀಯರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಿದೆ.

ನಗರಗಳ ಕುರಿತು ತೀರ್ಮಾನಗಳು ದೂರದ ಅಜ್ಞಾತ ಆಡಳಿತದಿಂದ ಮೇಲಿನಿಂದ ಕೆಳಗೆ ಹರಿದು ಬರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತಿದೆ. ನಗರ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮ ಸಮಸ್ಯೆ ಪರಿಹಾರಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಿ ಹೋಗುವುದು, ಯಾರನ್ನು ಸಂಪರ್ಕಿಸುವುದು, ಯಾವ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ದೂರವಾಣಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂಬುದು ಕೂಡ ತಿಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದೆಲ್ಲ ಯಾರೇ ದೂರವೇ ಉಳಿದಾಗ ಅವರನ್ನು ದೂರಲೂ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ.

ಇದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮುದಾಯಕ್ಕೆ ತಮ್ಮ ಸ್ವಯಂ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಅವರ ಹಕ್ಕು ಸ್ವಾಮ್ಯ ಹಿಂತಿರುಗಿಸಲು ಕೇಂದ್ರ ಸರಕಾರವು "ನಗರಪಾಲಿಕಾ ವಿಧಿ (ಆಕ್ಟ್) 1992" ಎಂದು ತಿಳಿಯಲಾದ "74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು" ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದೆ. ಮತ್ತು ನಗರಗಳಿಗೆ ಸಮಾನಂತರವಾಗಿ ಗ್ರಾಮ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ "73ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯನ್ನು" ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನಾಗಿ ಸರಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಗ್ರಾಮದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.

ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸುವುದರಿಂದ ಸ್ಥಳೀಯವಾಗಿ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದೆಂಬ ನಂಬಿಗೆ ಇತ್ತು. ಅಲ್ಲದೇ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ನಾಗರಿಕರ ಪರ ಸಾಮಿಪ್ಯ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿ ಪಡಿಸುತ್ತವೆ ಎಂಬ ಆಸೆ ಇತ್ತು. ನಗರಪಾಲಿಕಾ ವಿಧಿ (ಆಕ್ಟ್) ಯನ್ನು ನಿಜವಾದ ಚೈತನ್ಯದಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೊಳಿಸಿದ್ದೇ ಆದಲ್ಲಿ ನಗರನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಸಮುದಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಕಾಳಜಿ, ತನ್ನ ಪ್ರದೇಶದ ಜತೆ ಗುರುತಿಸಿಕೊಳ್ಳುವಿಕೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲಿ ಸಕ್ರಿಯವಾಗಿ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಲು ಪ್ರೇರಣೆ ಸಿಗಬಹುದಾಗಿತ್ತು.

ಆದರೆ ನಗರ ಪಾಲಿಕಾರ ಕಾಯಿದೆ (ವಿಧಿ) ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದರ ಬದಲು, ಇತ್ತೀಚಿನ ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ಕರ್ನಾಟಕ ಸರಕಾರವು, ನಗರ ಆಡಳಿತ ಸುಧಾರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ, ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯ ಆಡಳಿತ ತರುವ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ತೋರಿಕೆಯ (ಡಾಂಬಿಕ), ಸಂವಿಧಾನ ಬಾಹಿರ ಮಂಡಳಿಗಳ ಉದಾಹರಣೆಗೆ, 'ಬೆಂಗಳೂರು ಅಜೆಂಡಾ ಟಾಸ್ ಫೋರ್ಸ್' ಅಂತಹ ಸಾರ್ವಜನಿಕ (Public) - ಖಾಸಗಿ (Private) ಪಾಲಿಗಾರಿಕೆಯ ಮಂಡಳಿ ರಚನೆಗೆ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೇ ಸೀಮಿತ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ತಯಾರಿಸುವಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆ ತರುವಲ್ಲಿ, ನಗರ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರನ್ನು ಸಕ್ರಿಯಗೊಳಿಸುವಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಸಶಕ್ತರನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವಲ್ಲಿ 'ಜನಾಗ್ರಹ' ದಂತಹ ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಗುಂಪುಗಳ ಪ್ರಯತ್ನಗಳೂ ನಡೆದಿವೆ. ಆದರೆ ಈ ಪ್ರಯತ್ನಗಳಿಗೆ ಕಾನೂನು ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಾಗಲೀ ಬೆಂಬಲ ವಿಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಇವುಗಳು ರಾಜಕೀಯ ಹಾಗೂ ಆಡಳಿತದ ಖಯಾಲಿ ಹಾಗೂ ಬ್ರಾಂಚಿಯ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತವೆ.

ಇಂತಹ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡೆಗಾಣಿಸದೆಯೂ, ದೂಷಿಸದೆಯೂ ಕೂಡ, ಇವುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಂದರೆ 74ನೆ ಸಂವಿಧಾನತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಅನುಷ್ಠಾನಕ್ಕೆ ಪೂರಕವಾಗಲು ಸಹಾಯಕವಾಗುವವೇ ವಿನಹ, ಅದರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಅವು ಅತಿಕ್ರಮಿಸಲಾಗವು, ಎಂಬುವುದು ನಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ.

ಈ ಕೈಪಿಡಿಯು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಿಗೆ, ನಾಗರಿಕ ಸಮಾಜದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ನಗರ ನಿವಾಸಿಗಳಿಗೆ ಅವರು ನಗರಪಾಲಿಕಾ ಕಾಯಿದೆ ಅನ್ವಯ ಹೇಗೆ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೆನ್ನುವ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಪ್ರಯತ್ನ.

- ಲೇಖಕರು

"ಸಿವಿಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು" ಕುರಿತು

"ಸಿವಿಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು" (ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ ವಾಲಂಟರಿ ಇನಶಿಯೇಟಿವ್ ಫಾರ ದಿ ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಬೆಂಗಳೂರು) ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಿವಾಸಿಗಳ ಗುಂಪೊಂದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಎಲ್ಲಿ ತಪ್ಪಾಗಿದೆ ಮತ್ತು ಎಲ್ಲಿ ಹೇಗೆ ಸರಿಪಡಿಸಬಹುದು ಎಂದು ತಮ್ಮಲ್ಲೇ ಆಲೋಚಿಸಿ ಪರಸ್ಪರ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ ಕಾಳಜಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು 1992 ರಲ್ಲಿ ಸ್ಥಾಪಿಸಿದ ಒಂದು ಸಂಸ್ಥೆ. ಇದು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ನಾಗರಿಕರ ಪ್ರಸ್ತುತ ಗೊಂದಲ ತಲ್ಲಣವನ್ನು ಸಮರ್ಥವಾಗಿ ತೆರೆದಿಡುವಲ್ಲಿ, ನಿವಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಆಸಕ್ತವಾಗಿರುವ ಗುಂಪು. 'ಸಿವಿಕ್' ಸಂಸ್ಥೆಯು ನಗರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಯೋಜಿಸಬಹುದು, ಹೇಗೆ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಮತ್ತು ಪಾರದರ್ಶಿಕತೆ ತೋರಿಸುವ ಆಶಯವನ್ನು ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಒಬ್ಬಂಟಿಯಾಗಿ ತನ್ನ ದನಿ ಅಡಗಿ ಹೋದ ಸನ್ನಿವೇಶದಲ್ಲಿ ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಸಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಅರಸಿ ಒಟ್ಟು ಜತೆಗೂಡಿದಾಗ ನಾಗರಿಕರ ಧ್ವನಿಯು ಕೇಳಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಸದಾ ಅಂತಹ ಚಟುವಟಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವಾಗಿರುತ್ತದೆ.

ಗ್ರಂಥಕರ್ತರ ಕುರಿತು

ಕಾತ್ಯಾಯಿನಿ ಚಾಮರಾಜ್, ಪ್ರೀಲಾನ್ಸ್ ಪತ್ರಕರ್ತೆ ಹಾಗೂ "ಸಿವಿಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು" ಟ್ರಸ್ಟಿಯಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಪ್ರಸನ್ನಾ ರಾವ್, "ಸಿವಿಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು" ಹಾಗೂ ಟೈಡ್ (TIDE) ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಫ್ರೋಗ್ರಾಮ್ ಕೂ ಆರ್ಟಿನೇಟರ್ ಆಗಿ ಕಾರ್ಯನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿದ್ದರು.

ಅಂಗೀಕಾರ ಸಲ್ಲಿಕೆ

ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರು ಈ ಒಂದು ಪ್ರಕಟಣೆ ತರಲು ಬೆಂಬಲ ನೀಡಿದ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರಪಾಲಿಕಾ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ, ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೂ, ನಾಗರಿಕರ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೂ "ಸಿವಿಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು" ಟ್ರಸ್ಟಿಗಳು ಹಾಗೂ ಕಾರ್ಯಕರ್ತರು, ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಹೆಸರು ಉಲ್ಲೇಖಿಸಲು ಕಷ್ಟವಾದ ಕಾರಣ ಪ್ರತ್ಯಕ್ಷವಾಗಿ ಪರೋಕ್ಷವಾಗಿ ನೆರವಾದ ಎಲ್ಲರನ್ನೂ ಗ್ರಂಥ ಕರ್ತರು ಕೃತಜ್ಞತೆಯಿಂದ ಸ್ಮರಿಸುತ್ತಾರೆ.

1. 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ

1.1 ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣದ ಬಗ್ಗೆ ತತ್ವಾಧಾರ ವಿವರಣೆ

ಅತೀ ವಿಶಾಲವಾದ ಮತ್ತು ಬಹುಮುಖಿ ಸಂಸ್ಕೃತಿ ಹೊಂದಿದ ವಿಸ್ತಾರ ರಾಷ್ಟ್ರವಾದ ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಅಧಿಕಾರದ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವು ಕೆಳಗಿನ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ಅತ್ಯಾವಶ್ಯಕವಾದದ್ದು.

- ಸ್ಥಳೀಯ ಅಗತ್ಯಗಳಿಗೆ ವೇಗವಾಗಿ ಸ್ಪಂದಿಸಲು ಸಾಧ್ಯತೆ
- ಹೆಚ್ಚಿನ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ, ಪಾರದರ್ಶಕತೆ ಹಾಗೂ ಕಡಿಮೆ ಭ್ರಷ್ಟಾಚಾರ
- ಮೂಲಭೂತ ಸೇವೆಗಳ ಉತ್ತಮ ಪೂರೈಕೆ
- ಸುಧಾರಿತ ಮಾಹಿತಿ ರವಾನೆ
- ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಸರ ಸ್ನೇಹಿ ಯೋಜನೆಗಳು
- ಸಂಘರ್ಷ ಕರಗಿಸಲು ಹೆಚ್ಚಿನ ಶಕ್ತಿ
- ಸ್ಥಳೀಯ ಪಣಗಾರರಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೇರಣಾ ಶಕ್ತಿ ಹಾಗೂ ಉತ್ಸಾಹ
- ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಕ್ಕೆ ವಿಸ್ತರಿಸಿದ ಅವಕಾಶ

(ಮೂಲ : ಎಚ್.ಡಿ.ಆರ್. 2003, ಯೂ.ಎನ್.ಡಿ.ಪಿ)

1.2 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ (74. ಸಿ.ಎ) ಅಥವಾ ನಗರಪಾಲಿಕಾ ಕಾಯಿದೆ (ಎಫಿ) ಅಂದರೆ ಏನು?

1950 ರಲ್ಲಿ ಸಂವಿಧಾನದ ರಚನೆಯಾದಾಗ ಕೇವಲ ಎರಡು ಶ್ರೇಣಿ ಸರಕಾರ, ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರ, ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಾನಗಳು ಕೊಡಲ್ಪಟ್ಟವು. ಮೂರನೇ ಶ್ರೇಣಿಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಯಂ ಸರಕಾರಗಳು, ಅಂದರೆ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು ಹಾಗೂ ಪಂಚಾಯತ್ ರಾಜ್ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿರಲಿಲ್ಲ. ಹೀಗೆ ಈ ಮಂಡಳಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಿರತೆ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಅವುಗಳು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳ ಖಯಾಲಿಯಂತೆ ಅಸ್ತಿತ್ವ ಹೊಂದಿ ಮತ್ತು ಕೆಲವೊಮ್ಮೆ ರದ್ದು ಪಡಿಸಲಾಗುತ್ತಿದ್ದವು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಗಳು ಆಗ ಆಡಳಿತಾಧಿಕಾರಿ ಮೂಲಕ ಕಲಾಪಗಳನ್ನು ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದವು. 1992 ರಲ್ಲಿ ನಗರ ಪಾಲಿಕಾ ಕಾಯಿದೆ ನ್ಯಾಯಬದ್ಧವಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ಬಂದು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳನ್ನು ಸರಕಾರದ ಮೂರನೇ ಶ್ರೇಣಿಯಾಗಿ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು, ಮತ್ತು ಇವುಗಳಿಗೆ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ಮೌಲ್ಯವನ್ನು ಹಾಗೂ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನೂ ನೀಡಲಾಯಿತು.

ಸಮಾಜದಲ್ಲಿ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಸ್ಥಾನ ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಲು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಅವರಿಗೊಂದು ಧ್ವನಿ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಹೀಗಾಗಿ ಕೆಳಸ್ತರದಲ್ಲಿ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಅಧಿಕಾರದ ರಚನೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ಬಂದಿತು. ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿ ಹಾಗೂ ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಗುಂಪುಗಳ ಜನಸಂಖ್ಯಾಧಾರಿತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಅನ್ವಯ ಸೀಟುಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇವರಿಗೆ ಮೀಸಲಾತಿ ಒದಗಿಸಲಾಯಿತು. ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ಶೇಕಡಾ 33.33 ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ, ಪರಿಶಿಷ್ಟ ಜಾತಿಯ ಕೋಟಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯ ವರ್ಗಗಳೊಳಗಿನ ಕೋಟಾದಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಒಳಗೊಂಡಂತೆ ಕಾದಿರಿಸಲಾದ ಕಾರಣ ಸಾಕಷ್ಟು ಸಂಖ್ಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಹಿಳೆಯರು ರಾಜಕೀಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲು ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸಹಾಯಕವಾಯಿತು.

ನಗರಪಾಲಿಕಾ ಕಾಯಿದೆ ಈ ಕೆಳಗಿನ ರೀತಿಯ ಉಪಕ್ರಮ ಸ್ಥಾಪನೆಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿತು.

ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ: ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ನಿಯತ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಚುನಾವಣೆ ಆಗುವಂತೆ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಸಲು ಮತ್ತು ಈ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಸ್ಥಿರತೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಲು.

ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ: ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣಕಾಸನ್ನು ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೊಂದಿಗೆ ಹಂಚಿಕೆಯನ್ನು ನಿರ್ಧರಿಸಲು ಹಾಗೂ ತನ್ಮೂಲಕ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ರಾಜ್ಯ ಹಾಗೂ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಂದ ಸ್ವತಂತ್ರವಾಗಿ ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಲು ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾದ ಹಣದ ಆದಾಯ ಮೂಲಗಳನ್ನು ದೊರಕಿಸಿ ಕೊಡುವುದು.

ಜಿಲ್ಲಾ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ: ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣಗೊಳಿಸಲು. ಅದರಿಂದ ಆಯಾ ಸ್ಥಳೀಯ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಅನುಗುಣವಾಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಸಮುದಾಯದ ನಾಗರಿಕರ ಕೊರತೆ ಅವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಬಿಂಬಿಸುವ ಕೆಳಗಿಂದ ರೂಪುಗೊಳ್ಳುವ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲೆಯೊಳಗಿನ ನಗರ ಮತ್ತು ಹಳ್ಳಿಯ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಸಂಯೋಜಿಸಿ ಅವುಗಳ ನಡುವೆ ಮೂಲ ಸಂಪತ್ತುಗಳ ಹಂಚಿಕೆ ಮಾಡುವುದು.

ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣ ಯೋಜನಾ ಸಮಿತಿ: [ಮೆಟ್ರೋ ಪೊಲಿಟನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ (ಎಮ್.ಪಿ.ಸಿ)] ಹತ್ತು ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಇದ್ದ ಜನಸಂಖ್ಯೆಯ ಮುಖ್ಯಪಟ್ಟಣ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕಾಗಿ (ಡ್ರಾವ್ ಡೆವಲಪ್ ಮೆಂಟ್ ಪ್ಲಾನ್) ತಯಾರಿಸುವುದು.

ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯ ಚುನಾವಣಾ ಆಯೋಗ (ಸ್ಪೀಟ್ ಇಲೆಕ್ಷನ್ ಕಮೀಷನ್) ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಹಣಕಾಸು ಆಯೋಗ (ಸ್ಪೀಟ್ ಫೈನಾನ್ಸ್ ಕಮೀಷನ್) ಸ್ಥಾಪನೆಯಾದರೂ "ಡಿಸ್ಟ್ರಿಕ್ಟ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ" ಮತ್ತು ಮೆಟ್ರೋಪೊಲಿಟನ್ ಪ್ಲಾನಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿ" ಇನ್ನು ಅಸ್ತಿತ್ವಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾಗಿದೆ.

1.3 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆ ಯಾವುದು ?

74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ನಗರಪಾಲಿಕೆಯನ್ನು ಒಂದು ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತ ಸರಕಾರದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆ" ಯಂತೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತದೆ. ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಸಾಂಪ್ರದಾಯಿಕ ಸಂವಿಧಾನದ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಯಾದ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ ತಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಲೇವಾರಿ, ಮೊದಲಿನಿಂದಲೂ ತಿಳಿದದ್ದೇ. ಆದರೆ ಈ 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗೆ ಈ ನಾಗರಿಕರ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಲ್ಲದೇ ಅದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಕುರಿತು ಆಲೋಚಿಸುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಿರ್ಣಾಯಕ ಪಾತ್ರ ವಹಿಸುತ್ತದೆ, ಅದರಲ್ಲೂ, ಸ್ಥಳೀಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ರೂಪಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಅವುಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನದಲ್ಲಿ, ವಿಶೇಷವಾಗಿ ನಗರದ ಬಡತನ ನಿರ್ಮೂಲನೆಗೆ ರಚಿಸಿರುವ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನೂ ಸೇರಿದಂತೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಅನುಚ್ಛೇದ 243 ಅನ್ವಯ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯ "ಆರ್ಥಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹಾಗೂ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯಕ್ಕಾಗಿ ಯೋಜಿಸುವುದು."

1.4 12ನೇ ಅನುಸೂಚಿ ಪಟ್ಟಿ (ಶೆಡ್ಯೂಲ್) ಅಂದರೇನು?

74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿಯಲ್ಲಿ 12ನೇ ಅನುಸೂಚಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ (ಶೆಡ್ಯೂಲ್) ನಿಯಮಿಸಿದ ಅನುಬಂಧದಲ್ಲಿ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗೋಸ್ಕರ ಈ ಕೆಳಗಿನ ಸಲಹಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟಿಯನ್ನು ಗೊತ್ತುಪಡಿಸಲಾಗಿದೆ, ಆದರೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರುವುದನ್ನು ನಿರ್ಧಾರ ಮಾಡುವುದು ಆಯಾ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು, ಅವುಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವುದು ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು ಮತ್ತು ಯಾವುದು ಕಡ್ಡಾಯ ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನಿಸಿ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗೆ ವಹಿಸಿಕೊಡುವುದನ್ನು ಪ್ರತ್ಯೇಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟುಬಿಟ್ಟಿತು.

1. ನಗರ ಪ್ರದೇಶ ಯೋಜನೆ, ನಗರ ಯೋಜನೆ ಸೇರಿ
2. ಭೂಮಿಯ ಬಳಕೆಯ ನಿರ್ಬಂಧನೆ ಮತ್ತು ಕಟ್ಟಡ ನಿರ್ಮಾಣ
3. ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಗೆ ಯೋಜನೆ
4. ರಸ್ತೆಗಳು, ಸೇತುವೆಗಳು
5. ವಸತಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಔದ್ಯೋಗಿಕ ಮತ್ತು ವಾಣಿಜ್ಯ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕಾಗಿ ನೀರಿನ ಪೂರೈಕೆ
6. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ನೈರ್ಮಲ್ಯೀಕರಣ, ತಾಜ್ಯವಸ್ತುಗಳ ಸಂಪೂರ್ಣ ವಿಲೇವಾರಿ
7. ಅಗ್ನಿ ಶಾಮಕ ಸೇವೆಗಳು
8. ನಗರ ಅರಣ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜೀವ ವಿಜ್ಞಾನ ಸಂಬಂಧಿ ಅವಶ್ಯಕ ಒತ್ತಾಸೆ
9. ಸಮಾಜದಲ್ಲಿನ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಅಂಗವಿಕಲರ ಮತ್ತು ಮಾನಸಿಕ ದೌರ್ಬಲ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡು
10. ಕೊಳೆಗೇರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ

ನಗರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ
ಬದುಕಿನ
ವಿಕಾಸಕ್ಕಾಗಿ

ಸಂವಿಧಾನದ 74ನೇ
ತಿದ್ದುಪಡಿಯ ಉದ್ದೇಶ...

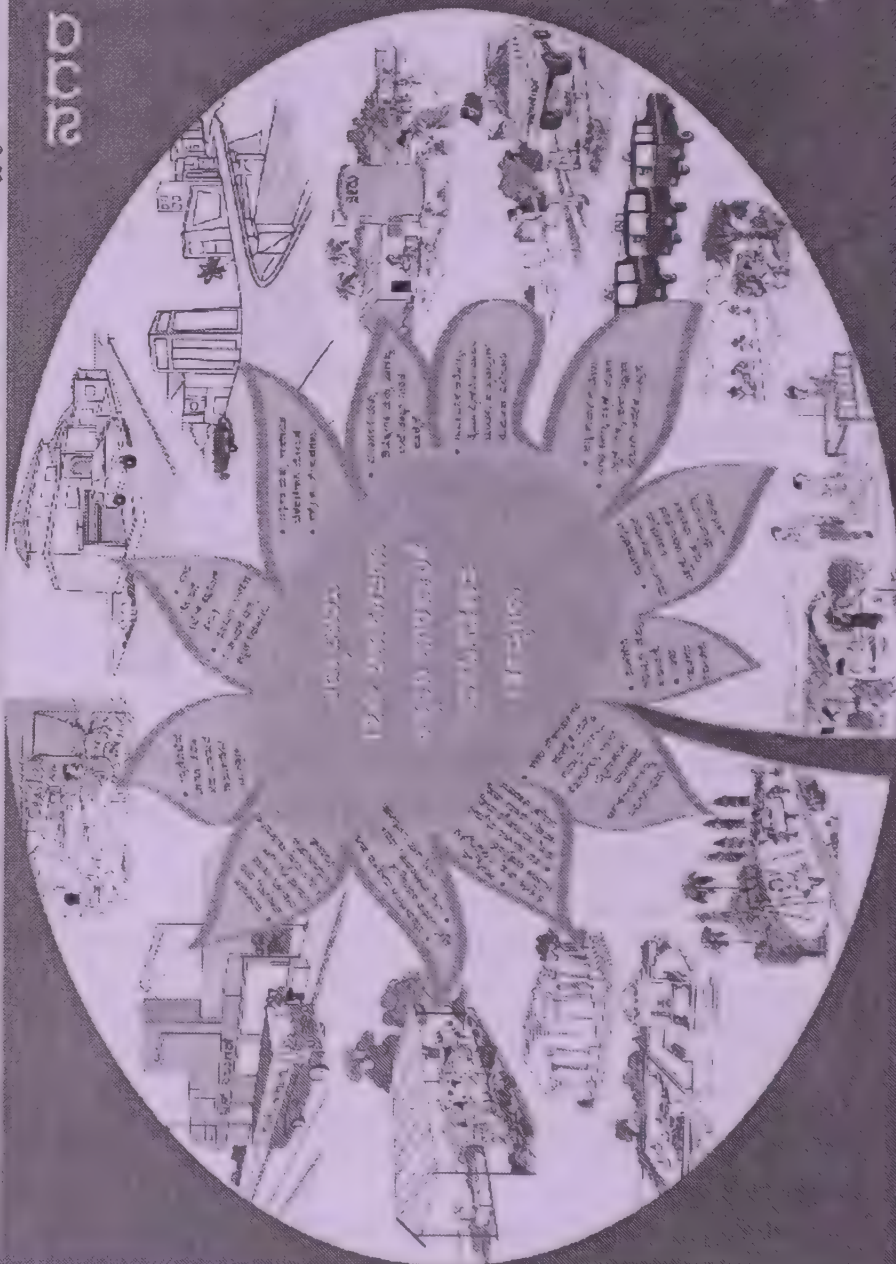
ಪ್ರವೇಶಿಸುವುದು
ಗೃಹಾಧಿಪತಿಗಳ ಸ್ವಲ್ಪವಾದ
ವಿವರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸುವುದು

[illegible]

...the ...

王明賢、王明賢、王明賢

11. 12. 13. 14. 15. 16. 17. 18. 19. 20. 21. 22. 23. 24. 25. 26. 27. 28. 29. 30. 31. 32. 33. 34. 35. 36. 37. 38. 39. 40. 41. 42. 43. 44. 45. 46. 47. 48. 49. 50. 51. 52. 53. 54. 55. 56. 57. 58. 59. 60. 61. 62. 63. 64. 65. 66. 67. 68. 69. 70. 71. 72. 73. 74. 75. 76. 77. 78. 79. 80. 81. 82. 83. 84. 85. 86. 87. 88. 89. 90. 91. 92. 93. 94. 95. 96. 97. 98. 99. 100. 101. 102. 103. 104. 105. 106. 107. 108. 109. 110. 111. 112. 113. 114. 115. 116. 117. 118. 119. 120. 121. 122. 123. 124. 125. 126. 127. 128. 129. 130. 131. 132. 133. 134. 135. 136. 137. 138. 139. 140. 141. 142. 143. 144. 145. 146. 147. 148. 149. 150. 151. 152. 153. 154. 155. 156. 157. 158. 159. 160. 161. 162. 163. 164. 165. 166. 167. 168. 169. 170. 171. 172. 173. 174. 175. 176. 177. 178. 179. 180. 181. 182. 183. 184. 185. 186. 187. 188. 189. 190. 191. 192. 193. 194. 195. 196. 197. 198. 199. 200. 201. 202. 203. 204. 205. 206. 207. 208. 209. 210. 211. 212. 213. 214. 215. 216. 217. 218. 219. 220. 221. 222. 223. 224. 225. 226. 227. 228. 229. 230. 231. 232. 233. 234. 235. 236. 237. 238. 239. 240. 241. 242. 243. 244. 245. 246. 247. 248. 249. 250. 251. 252. 253. 254. 255. 256. 257. 258. 259. 260. 261. 262. 263. 264. 265. 266. 267. 268. 269. 270. 271. 272. 273. 274. 275. 276. 277. 278. 279. 280. 281. 282. 283. 284. 285. 286. 287. 288. 289. 290. 291. 292. 293. 294. 295. 296. 297. 298. 299. 300. 301. 302. 303. 304. 305. 306. 307. 308. 309. 310. 311. 312. 313. 314. 315. 316. 317. 318. 319. 320. 321. 322. 323. 324. 325. 326. 327. 328. 329. 330. 331. 332. 333. 334. 335. 336. 337. 338. 339. 340. 341. 342. 343. 344. 345. 346. 347. 348. 349. 350. 351. 352. 353. 354. 355. 356. 357. 358. 359. 360. 361. 362. 363. 364. 365. 366. 367. 368. 369. 370. 371. 372. 373. 374. 375. 376. 377. 378. 379. 380. 381. 382. 383. 384. 385. 386. 387. 388. 389. 390. 391. 392. 393. 394. 395. 396. 397. 398. 399. 400. 401. 402. 403. 404. 405. 406. 407. 408. 409. 410. 411. 412. 413. 414. 415. 416. 417. 418. 419. 420. 421. 422. 423. 424. 425. 426. 427. 428. 429. 430. 431. 432. 433. 434. 435. 436. 437. 438. 439. 440. 441. 442. 443. 444. 445. 446. 447. 448. 449. 450. 451. 452. 453. 454. 455. 456. 457. 458. 459. 460. 461. 462. 463. 464. 465. 466. 467. 468. 469. 470. 471. 472. 473. 474. 475. 476. 477. 478. 479. 480. 481. 482. 483. 484. 485. 486. 487. 488. 489. 490. 491. 492. 493. 494. 495. 496. 497. 498. 499. 500. 501. 502. 503. 504. 505. 506. 507. 508. 509. 510. 511. 512. 513. 514. 515. 516. 517. 518. 519. 520. 521. 522. 523. 524. 525. 526. 527. 528. 529. 530. 531. 532. 533. 534. 535. 536. 537. 538. 539. 540. 541. 542. 543. 544. 545. 546. 547. 548. 549. 550. 551. 552. 553. 554. 555. 556. 557. 558. 559. 560. 561. 562. 563. 564. 565. 566. 567. 568. 569. 570. 571. 572. 573. 574. 575. 576. 577. 578. 579. 580. 581. 582. 583. 584. 585. 586. 587. 588. 589. 590. 591. 592. 593. 594. 595. 596. 597. 598. 599. 600. 601. 602. 603. 604. 605. 606. 607. 608. 609. 610. 611. 612. 613. 614. 615. 616. 617. 618. 619. 620. 621. 622. 623. 624. 625. 626. 627. 628. 629. 630. 631. 632. 633. 634. 635. 636. 637. 638. 639. 640. 641. 642. 643. 644. 645. 646. 647. 648. 649. 650. 651. 652. 653. 654. 655. 656. 657. 658. 659. 660. 661. 662. 663. 664. 665. 666. 667. 668. 669. 670. 671. 672. 673. 674. 675. 676. 677. 678. 679. 680. 681. 682. 683. 684. 685. 686. 687. 688. 689. 690. 691. 692. 693. 694. 695. 696. 697. 698. 699. 700. 701. 702. 703. 704. 705. 706. 707. 708. 709. 710. 711. 712. 713. 714. 715. 716. 717. 718. 719. 720. 721. 722. 723. 724. 725. 726. 727. 728. 729. 730. 731. 732. 733. 734. 735. 736. 737. 738. 739. 740. 741. 742. 743. 744. 745. 746. 747. 748. 749. 750. 751. 752. 753. 754. 755. 756. 757. 758. 759. 760. 761. 762. 763. 764. 765. 766. 767. 768. 769. 770. 771. 772. 773. 774. 775. 776. 777. 778. 779. 780. 781. 782. 783. 784. 785. 786. 787. 788. 789. 790. 791. 792. 793. 794. 795. 796. 797. 798. 799. 800. 801. 802. 803. 804. 805. 806. 807. 808. 809. 810. 811. 812. 813. 814. 815. 816. 817. 818. 819. 820. 821. 822. 823. 824. 825. 826. 827. 828. 829. 830. 831. 832. 833. 834. 835. 836. 837. 838. 839. 840. 841. 842. 843. 844. 845. 846. 847

11. ನಗರ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆ

12. ನಗರ ಸೌಕರ್ಯಗಳ ಪೂರೈಕೆ ಮತ್ತು ಉದ್ಯಾನವನಗಳು, ತೋಟಗಳು, ಆಟದ ಮೈದಾನಗಳು ಮುಂತಾದ ಅನುಕೂಲತೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದು

13. ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ರಸಾಭಿಜ್ಞತೆಯ ಅಂಶಗಳ ಉತ್ತೇಜನ

14. ಶವ ಹೂಳಲು ಮೈದಾನ ಮತ್ತು ಶವಸಂಸ್ಕಾರ ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಭೂಮಿ ಮತ್ತು ವಿದ್ಯುತ್ ಚಿತಾಗಾರ

15. ಪಶುಪ್ರಾಣಿಗಾಗಿ ದೊಡ್ಡಿಗಳು ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಣಿ ಹಿಂಸೆಯ ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ

16. ಎಲ್ಲಾ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳು, ಮರಣ ಮತ್ತು ಜನನ ಒಳಗೊಂಡ

17. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೌಕರ್ಯಗಳು, ಬೀದಿ ದೀಪಗಳು, ವಾಹನ ನಿಲುಗಡೆ ಸ್ಥಳ, ಬಸ್ ನಿಲ್ದಾಣ ಮತ್ತು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಅನುಕೂಲತೆಗಳು ಸೇರಿದಂತೆ

18. ಪ್ರಾಣಿವಧೆಯ ಹಾಗೂ ಚರ್ಮ ಹದ ಮಾಡುವ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ

ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ಕೆ.ಎಂ.ಸಿ) (ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್) ಕಾಯಿದೆ 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಜತೆ ಹೊಂದಿಕೆ ತರಲು ಈ ಕೆಲವು ಹೊಸ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸೇರ್ಪಡೆ ಮಾಡಿದೆ. ಅವು ಕೊಳಗೇರಿ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಸುಧಾರಣೆ, ನಗರ ಅರಣ್ಯಗಳು, ಪರಿಸರ ರಕ್ಷಣೆ ಮತ್ತು ಜೈವಿಕ ಅಂಶಗಳ ಉತ್ತೇಜನ, ನಗರ ಬಡತನದ ನಿವಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಂಸ್ಕೃತಿಕ, ಶೈಕ್ಷಣಿಕ ಮತ್ತು ರಸಾಭಿಜ್ಞತೆಯ ಅಂಶಗಳ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ, ಇವುಗಳು ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಸ್ವಂತ ವಿವೇಚನೆಗೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದು, ಮಾಡಲೇ ಬೇಕಾದ ನಿಬಂಧನೆ ಇಲ್ಲ.

ಇದೂ ಅಲ್ಲದೇ, 12ನೇ ಅನುಸೂಚಿ ಪಟ್ಟಿ (schedule) ಯಲ್ಲಿರುವಂತೆ, ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಗೋಸ್ಕರ ಯೋಜನೆ ಮತ್ತು ಸಮಾಜದ ದುರ್ಬಲ ವರ್ಗದವರು, ಅಂಗವಿಕಲರು, ಮತ್ತು ಬುದ್ಧಿಮಂದ್ಯರನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಂತೆ, ಇವರೆಲ್ಲರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಕಾರ್ಯವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ಅವುಗಳನ್ನು ಸೇರಿಸಿಯೇ ಇಲ್ಲ.

ಇದಲ್ಲದೇ, ಈ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿರುವ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮೀಸಲಾಗಿಡದೆ, ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರವು ಸಹಾ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲೆ ಅದೇ ಸಮನಾದ ಅಧಿಕಾರ ಹೊಂದಿರುತ್ತದೆ. ಆದ ಕಾರಣ, "ಕೆಳಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಏನನ್ನು ಮಾಡಲು ಸಾಧ್ಯವೋ ಅದನ್ನು ಆ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೇ ಮಾಡುವುದು ಉತ್ತಮ" ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಕೈ ಬಿಡಲಾಗಿದೆ.

ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲದೆ ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ (ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕಾಯಿದೆ (KMC) (Amdt.) (Act) ಯಡಿ, ಈ ತನಕ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ವಿವಿಧ ಇಲಾಖೆಗಳಡಿಯಲ್ಲಿ ನೆರವೇರಿಸುತ್ತಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ತಂದಿಲ್ಲ. ಇದೇ ರೀತಿ, (ಪ್ಯಾರಾ ಸ್ಟೇಟಲ್) ಅರೇ ಸರ್ಕಾರಿ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾದಂಥ ಬೆಂಗಳೂರು ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಹಾಗೂ ಒಳಚರಂಡಿ ಮಂಡಲಿ (BWSSB), ಬೆಂಗಳೂರು ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (BDA), ಬೆಂಗಳೂರು ಮುಖ್ಯ ಪಟ್ಟಣ ಪ್ರಾದೇಶಿಕ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ (BMRDA), ಮುಂತಾದ

ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ನಗರಪಾಲಿಕೆಯಡಿ ತಂದಿಲ್ಲ. ಆದಕಾರಣ ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಿಗೆ 12ನೇ ಅನುಸೂಚಿ ಪಟ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ವಹಿಸಲಾಗಿರುವ ಎಲ್ಲ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ನಡೆಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ 12ನೇ ಅನುಚ್ಛೇದದಲ್ಲಿ, ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ತಮಗೆ ವಹಿಸಿರುವ ಸಾಮಾಜಿಕ ನ್ಯಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕರ್ತವ್ಯವನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಹಲವಾರು ಕಾರ್ಯಗಳು ಸೇರ್ಪಡೆಯೇ ಆಗಿಲ್ಲ. ಉದಾ: ಆಹಾರ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕ ಸರಬರಾಜು ವ್ಯವಸ್ಥೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಹಾಗೂ ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ, ಶ್ರಮ ಮತ್ತು ಉದ್ಯೋಗ.

1.5 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಅಂದರೇನು ?

ಬಹುದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ, ನಗರದ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ಮೂರನೇ ಹಂತದ ಸರ್ಕಾರವಾದ ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕೂಡಾ ನಿಲುಕದಷ್ಟು ದೂರದ ಸಂಸ್ಥೆಯಾಗಿರಬಹುದೆಂದು ಗಮನಿಸಿ, ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಕಾಯಿದೆಯು, ನಾಲ್ಕನೇ ಹಂತದ ವಾರ್ಡ್ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಿತಿಗಳೆಂಬ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆಯನ್ನು ಆದೇಶಿಸಿದೆ. ಈ ಸಮಿತಿಗಳು ಆಯಾ ವಸತಿಗಳಲ್ಲಿ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಕಾಯಿದೆ ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಜನಸಂಖ್ಯಾ ಬಾಹುಳ್ಯವಿದ್ದ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆಯಾಗಬೇಕೆಂದಿದೆ. ಮೂರು ಲಕ್ಷಕ್ಕಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಇರುವ ನಗರಗಳಲ್ಲೂ ಇಂತಹ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆಗೆ ಯಾವುದೇ ತಡೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.

74ನೇ ಸಂವಿಧಾನಾತ್ಮಕ ತಿದ್ದುಪಡಿಯು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ವಾರ್ಡ್‌ಗಾದರೂ ಅಥವಾ ಹಲವು ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಸಮೂಹಕ್ಕಾದರೂ ರಚಿಸುವ ಹಕ್ಕನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಗಳಿಗೆ ನೀಡಿದೆ.

ಹಾಗೇನೇ, ಅದರ ಸಂಯೋಜನೆ, ಸ್ಥಳಿಕ ಎಲ್ಲೆಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಸೀಟುಗಳನ್ನು ಭರ್ತಿ ಮಾಡುವ ರೀತಿ ಅದೆಲ್ಲವನ್ನೂ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗಿದ್ದರೂ, ವಾರ್ಡ್‌ಗಳನ್ನು ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುವ ನಗರಪಾಲಿಕಾ ಸದಸ್ಯರು, ಅವರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಪದನಿಮಿತ (ಎಕ್ಸ್-ಆಫಿಸಿಯೋ) ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಿ ಅಂದರೆ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧಿಕಾರಯುಕ್ತ ಸದಸ್ಯರುಗಳಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಚುನಾವಣೆ ನಡೆಸಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಭರಿಸಬೇಕು, ಎಂದು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹೇಳುತ್ತದೆ.

1.6 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು - ಘಟನೆಗಳ ಕಾಲ ಸೂಚಿ

5 ಆಕ್ಟೋಬರ್ 1994

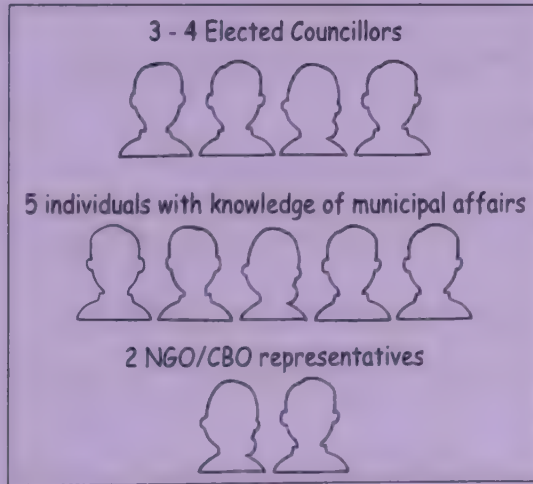
ಹೊಂದಾಣಿಕೆ ಶಾಸನ (ಕನ್‌ಫಾರ್ಮಿಟಿ ಲೆಜಿಸ್ಲೇಶನ್) ಕರ್ನಾಟಕ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ [(ತಿದ್ದುಪಡಿ) ಕುರಿತು ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನ್ಸಿಪಲ್] ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ಸ್ (ಅಮೆಂಡ್‌ಮೆಂಟ್) ಆಕ್ಟ್] 1994

16 ಮಾರ್ಚ್ 1998	ಕರ್ನಾಟಕ ಮುನ್ಸಿಪಲ್ ಕಾರ್ಪೊರೇಷನ್ (ವಾರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿ) ರೂಲ್ಸ್ 1997 (ಗೆಜೆಟೆಡ್)
16 ಜನವರಿ 1999	ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕಾದಲ್ಲಿ 28 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆಯ ಸಭೆ (ಚೇರ್ ಪರ್ಸನ್) ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಚುನುಸಲು
ನವೆಂಬರ್ 2001	ಮೊದಲನೇ ವಾರ್ಡ್ ಸುತಿ ಅವಧಿಯ ಅಂತ್ಯ - ಚುನಾವಣೆ ಮೂಲಕ ಹೊಸ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ರಚನೆ.
ಜುಲೈ 2003	ಹೊಸ ವಾರ್ಡ್ ಸುತಿಯ ಸ್ಥಾಪನೆ
ಜನವರಿ 2004	ಹೊಸ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ
ಮಾರ್ಚ್ 2004	ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಚುನಾವಣೆಯಿಂದ ವಿಧಿಸಲಾದ "ನೀತಿ ಸಂಹಿತೆ" ಕಾರಣ ವಾರ್ಡ್ ಸುತಿ ಸಭೆಗಳು ಸ್ಥಗಿತ
ನವೆಂಬರ್ 2006	ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಅವಧಿಯ ಅಂತ್ಯ-ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಜತೆ

1.7 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಂಯೋಜನೆ ಹೇಗೆ ? ಯಾವ ರೀತಿ ನಿಯೋಜಿಸಲಾಗುತ್ತಿದೆ ?

ಕೆ.ಎಮ್.ಸಿ. ಕಾಯಿದೆ ಅಡಿಯ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಿಯಮದ ಪ್ರಕಾರ ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಮಂಡಲಿ ರಚನೆಯಾದ ಒಂದು ತಿಂಗಳ ಒಳಗಡೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಿಯೋಜಿಸಬೇಕು.

ಕೆ.ಎಮ್.ಸಿ. ಕಾಯಿದೆಯ ಸೆಕ್ಷನ್ 13 - ಎ ಪ್ರಕಾರ, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ :

- ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ತಮ್ಮ ವಾರ್ಡ್‌ನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸುತ್ತಾರೆ ಮತ್ತು,
- ಐದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರದ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು, ಯಾರಿಗೆ ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಆಡಳಿತದ ಬಗ್ಗೆ ಅನುಭವ ಮತ್ತು ಜ್ಞಾನವಿದೆಯೋ, ಅವರು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ನೇಮಕಗೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ.

- ಎರಡಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚಿರದ ಇಬ್ಬರು ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರೀತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ ಮತ್ತು ನಾಗರಿಕರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಅನುಭವಿಗಳನ್ನು ಈ ಉದ್ದೇಶಕ್ಕೆ ಸರಕಾರವು ನೇಮಿಸಲು ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.

1.8 ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿವೆ?

ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಿಯಮದ ಸೆಕ್ಷನ್ 3ರ ಪ್ರಕಾರ ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ 30 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರುವಂತಿಲ್ಲ. ಕರ್ನಾಟಕದ ಇತರ ಐದು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಎಂದರೆ, ಬೆಳಗಾಂ, ಗುಲಬರ್ಗಾ, ಹುಬ್ಬಿ - ಧಾರವಾಡ, ಮೈಸೂರು, ರಾಯಚೂರು ಮುಂತಾದಲ್ಲಿ 20 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಮೀರುವಂತಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇಷ್ಟರ ವರೆಗೆ ಕೇವಲ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಸ್ಥಾಪನೆಯಾಗಿವೆ.

ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರದಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು 100 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿದ್ದು 30 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿವೆ. ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ 3-4 ವಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಬರುತ್ತವೆ.

1.9 ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆ ಹೇಗೆ ?

ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	3-4
ನೇರಸಲಾದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	5
ಸರ್ಕಾರೀತ ಸಂಸ್ಥೆ / ನಾಗರಿಕರ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಂದ	
(ಎನ್.ಜಿ.ಓ / ಸಿ.ಬಿ.ಓ ಗಳಿಂದ) ಆರಿಸಲಾದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	2
ಒಟ್ಟು ನೇರಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	7
ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಟ್ಟು ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	10-11
ಒಟ್ಟು 30 ವಾರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿಯಲ್ಲಿ ನೇಮಿಸಿದ ಸದಸ್ಯರ ಸಂಖ್ಯೆ	210

1.10 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳು ಯಾವುವು ?

ಕೆಎಮ್‌ಸಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ನಿಯಮ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ 22 ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತದೆ.

- ತಾಜ್ಜವಸ್ತುಗಳ ನಿರ್ಮೂಲನೆ ಮತ್ತು ವಿಲೇವಾರಿ
- ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸ್ಥಳಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಿಂದ ಅಥವಾ ಇತರ ಕಾರಣಗಳಿಂದ ನೀರು ಶೇಖರವಾಗಿದ್ದರೆ ಅದನ್ನು ಚೊಕ್ಕಟ ಮಾಡುವುದು.
- ಆರೋಗ್ಯ ಲಸಿಕೆ ಹಾಕುವ ಸೇವೆಗಳು.
- ಕೊಳೆಗೇರಿಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ್ವಯದಂತೆ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಾಧ್ಯವೋ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ನಿರ್ಮೂಲನೆ.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ವ್ಯಾಪ್ತಿಗೆ ಸಂಬಂಧ ಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಕುಂದುಕೊರತೆಗಳನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು.

ಎಫ್. ಆಗತ್ಯವಾದ ಅಂಕಿ-ಸಂಖ್ಯೆಗಳ (ಸ್ಟೆಟಿಸ್ಟಿಕ್ಸ್) ಸಂಗ್ರಹಣೆ.

ಜಿ. ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಗೊತ್ತು ಮಾಡಿದ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಗೆ ಅನ್ವಯ ಜನರ ಪಾಲಾಗುರಿಕೆಗಾಗಿ ಜನರನ್ನು ಸಂಘಟಿಸುವುದು.

ಎಚ್. ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು ಮನೆಗಳಿಗೆ ಸಂಖ್ಯೆ ನೀಡುವುದು.

ಐ. ಇಷ್ಟಲ್ಲದೇ ಇತರ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಒಪ್ಪಿಸಿದಂತೆ ಮಾಡುವುದು.

2. ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ಸ್ಥಾಯಿಸಮಿತಿಗಳ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಆಯಾ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ (ರೇಂಜ್) ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಆಚರಣೆಗೆ ತರುವುದು, ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು ಹಾಗೂ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು.

3. ಇದೂ ಅಲ್ಲದೇ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನ ಕಾರ್ಯಗಳ ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಉಸ್ತುವಾರಿ ಮಾಡುವುದು.

ಎ. ಸೂಕ್ತ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಆಸ್ತಿ ತೆರಿಗೆ ಮೊತ್ತ ಗೊತ್ತು ಮಾಡುವುದು ಹಾಗೂ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವುದು, ಜಾಹಿರಾತು ತೆರಿಗೆ, ಬಾಡಿಗೆ, ಶುಲ್ಕ ಮತ್ತು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಲಭಿಸಬೇಕಾದ ಇತರ ಆದಾಯಗಳು.

ಬಿ. ಮುಂಗಡ ಪತ್ರದ ಕೊಡುಗೆಯ ಉಪಯೋಗ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ನೆರವೇರಿಸುವುದು.

ಸಿ. ರಸ್ತೆಗಳ ರಿಪೇರಿ ಮತ್ತು ಸಂರಕ್ಷಣೆ

ಡಿ. ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನೆರವೇರಿಸುವುದು.

ಇ. ಪರವಾನಗಿ (ಲೈಸೆನ್ಸ್)ಗಳನ್ನು ನೀಡುವುದು

ಎಫ್. ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ನೈರ್ಮಲ್ಯ ಕಾಪಾಡುವುದು.

ಜಿ. (ಭಯಂಕರ) ಅಪಾಯಕರ ರೋಗಗಳ ನಿಯಂತ್ರಣ ಮತ್ತು ತಡೆಗಟ್ಟುವಿಕೆ.

ಎಚ್. ಶವ ಹೂಳಲು ಅಥವಾ ಸಂಸ್ಕಾರ ಮಾಡಲು ಅನುಮತಿ ಪತ್ರ ನೀಡುವುದು.

ಐ. ಜನನ ಮತ್ತು ಮರಣದ ದಾಖಲೆ ಪತ್ರ

ಜಿ. ಕೇಂದ್ರ ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ನಗರ ಬಡತನ ನಿವಾರಣೆ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ.

ಕೆ. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಸ್ತಿಗಳಲ್ಲಿ ಮರ ನೆಡುವ ಯೋಜನೆ

ಎಲ್. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಆಸ್ತಿ, ಉದ್ಯಾನವನ, ಕೆರೆಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿ.

ಎಮ್. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಇಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಕೆನ್ನುವ ಬಗ್ಗೆ ಆದೇಶ ನೀಡಿದಾಗ, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಅವುಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸತಕ್ಕದ್ದು.

ಎನ್. ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ, ಸಂಧರ್ಭಾನುಸಾರ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಯಾವುದೇ ನಡವಳಿಕೆಯ ಪ್ರತಿ ಅಥವಾ ಮಾಹಿತಿ ಪತ್ರಿಕೆ, ಲೆಕ್ಕ ಪತ್ರಗಳ ಪ್ರತಿ, ಕಾರ್ಯಾಚರಣೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ವರದಿ, ಇವು ಯಾವುದನ್ನಾದರೂ ಕೇಳಬಹುದು, ಮಾರ್ಪಡಿಸಬಹುದು ಅಥವಾ ರದ್ದುಮಾಡಬಹುದು.

ಎಷ್ಟೆಂದರೂ ಈ ನಿಯಮಗಳು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಅಧಿಕಾರಗಳನ್ನು ಹಸ್ತಾಂತರಿಸಿಲ್ಲ / ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಿಸಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಈ ಎಲ್ಲ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಕಾರ್ಯ ವಿಧಾನಗಳ ಬಗ್ಗೆ ನಿಯಮಾವಳಿಗಳಿಲ್ಲ.

1.11 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಹಣಕಾಸು ಆಡಳಿತ

- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ನಿಯಮಗಳು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಒಪ್ಪಿಸಿರುವ 22 ಕರ್ತವ್ಯಗಳನ್ನು ಪೂರೈಸಲು ಬೇಕಾಗಿರುವ ಹಣದ ಮೊತ್ತವನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಿಲ್ಲ / ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಿಯಮಗಳು ಬೆಂಗಳೂರು ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗೆ ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಮೀರದ ಅಂದಾಜು ವೆಚ್ಚಗಳ ಕಾರ್ಯಗಳಿಗೆ ಆಡಳಿತಾತ್ಮಕ ಮಂಜೂರಾತಿಯನ್ನು ನೀಡುವ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದೆ. ಹಾಗೂ ಇತರ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಗಳಿಗೆ ಈ ಮಿತಿಯನ್ನು ರೂಪಾಯಿ ಐವತ್ತು ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಸೀಮಿತಗೊಳಿಸಲಾಗಿದೆ.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಶುಲ್ಕ ಅಥವಾ ತೆರಿಗೆ ವಿಧಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

1.12 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆಗಳು :

ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ನಿಯಮಗಳು ಈ ಕೆಳಗಿನಂತೆ ಆದೇಶಿಸುತ್ತದೆ :

- ಸಭೆಗಳು ತಿಂಗಳಿಗೊಮ್ಮೆ ನಡೆಯಬೇಕು.
- ಅಧ್ಯಕ್ಷರು (ಚೇರ್‌ಮನ್) ಸಭೆಯ ಸ್ಥಳವನ್ನು ಹಾಗೂ ದಿನಾಂಕ ಮತ್ತು ಸಮಯವನ್ನು ನಿಗದಿ ಪಡಿಸಬೇಕು. ಸಹಾಯಕ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿ (ಎ.ಆರ್.ಓ) ಸಭೆಯ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರಗಳನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು.
- ಸಭೆಯ ಸೂಚನಾ ಪತ್ರಗಳು ಏಳು ದಿನಗಳ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಕಳುಹಿಸಬೇಕು; ನಡಾವಳಿಗಳು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿಬಿಂಬಿಸಬೇಕು.
- ನಡಾವಳಿಗಳನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕರು ರೂ.10.00 ಕೊಟ್ಟು ಓದಿಕೊಳ್ಳುವಂತಿರಬೇಕು.

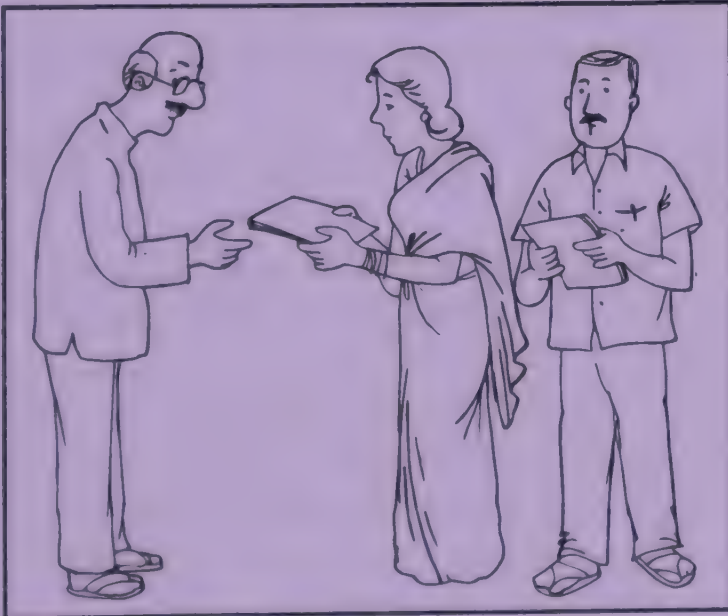

1.13 ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಡುವೆ ಸಮನ್ವಯ :

ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಆಯುಕ್ತರು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಈ ಕೆಳಕಂಡ ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ಲಭ್ಯವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು:

- ಸ್ಥಾಯಿ ಸಮಿತಿಯ ನಿರ್ಣಯಗಳು
- ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳು
- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳಿಗೆ ಹಣಕಾಸು ಹಂಚುವಿಕೆ.
- ವಾರ್ಡ್ ನಕ್ಷೆಗಳ ಪ್ರತಿಗಳು.
- ಪ್ರತ್ಯೇಕ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಆಸ್ತಿ ವಿವರ

1.14 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಅಧಿಕಾರಗಳು :

- ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಆ ವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಯಾವುದೇ ಮಾಹಿತಿ ಪಡೆಯಲು ಅಧಿಕಾರವಿದೆ. ಹಾಗೇನೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಬರುವ ರೇಂಜ (ಕ್ಷೇತ್ರ) ನಲ್ಲಿ ಆ ರೇಂಜಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಎಲ್ಲಾ ನಿಯತಕಾಲಿಕ ಲೆಕ್ಕಪಟ್ಟಿ (ಪೀರಿಯೋಡಿಕ್ ಸ್ಟೇಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್) ಹಣ ಪಾವತಿಗಳು ರಶೀದಿಗಳನ್ನು ತರಿಸಿ ಆಲೋಚಿಸುವ ಅಧಿಕಾರವಿದೆ.
- ಆ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಯಾವುದೇ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಅಲ್ಲಿನ ಆವಶ್ಯಕತೆಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ಅಥವಾ ಯಾವುದೇ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಕೆಲಸ ನಿರ್ವಹಣೆಯಲ್ಲಿ ಅಲಕ್ಷ್ಯ ಅಥವಾ ಕಾರ್ಪೊರೇಶನಿನ ಹಣದ ಆಸ್ತಿಯ ದುರ್ವ್ಯಯವನ್ನು ಕೂಡ ಅವರ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಹುದು ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸದಸ್ಯರು ಯಾವುದೇ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬಗ್ಗೆ ತಾವು ಇಚ್ಛಿಸಿದಂತೆ ಸಲಹೆ ಕೊಡಬಹುದು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯು ಯಾವುದೇ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಗೆ ಹಾಜರಾಗಲು ಕರೆಯಬಹುದು. ಅವರನ್ನು ವ್ಯವಹಾರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ ಅವರ ಅಧೀನದಲ್ಲಿರುವ ಸ್ವತ್ತುಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಮತ್ತು ಸತ್ಯಾಂಶ ಒದಗಿಸಲು ಅವರನ್ನು ಕರೆಯಬಹುದು. ಅಥವಾ ಸಮಿತಿಯು ಇಚ್ಛಿಸಿದಾಗ ಯಾವುದೇ ದಾಖಲೆ ಅಥವಾ ವರದಿ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಕರೆಯಬಹುದು.
- ಇದರಲ್ಲಿ ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಕೇವಲ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ಏನು ಬೇರೆ ಯಾವುದೇ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಲು ಕೇಳುವ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲ.
- ಮತ್ತೊಂದು ಗಮನಿಸಬೇಕಾದದ್ದು ಏನೆಂದರೆ ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಪದನಿಮಿತ (ಎಕ್ಸ್-ಆಫಿಸಿಯೋ) ಸದಸ್ಯರಾಗಿರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರತೀ ಸಭೆಗೂ ಅವರು ಹಾಜರಿರಬೇಕಾದ್ದು ಕಡ್ಡಾಯ ಏನೂ ಅಲ್ಲ.

1.15 ಬೇರೆ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ವಿರ್ಪಾಡುಗಳು

- ಕೇರಳ ಮತ್ತು ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಪ್ರತೀ ವಾರ್ಡ್‌ಗೂ ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಇದೆ.
- ಇದುವರೆಗೂ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸುವುದು ಯಾವ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲೂ ಇಲ್ಲ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳದಲ್ಲಿ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳು 9-11 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ಮತ್ತು ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು 2-3 ಸದಸ್ಯರನ್ನೂ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವರು.
- ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಕಡಿಮೆ ಅಂದರೆ 58 ಸದಸ್ಯರು ಇರುತ್ತಾರೆ: 15 ಸದಸ್ಯರು ನಾಗರಿಕರ ಸಂಘಗಳಿಂದ, 20 ಸದಸ್ಯರು ನೆರೆಯ ಗುಂಪುಗಳಿಂದ, ಎಲ್ಲಾ ಶಿಕ್ಷಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮುಖ್ಯಸ್ಥರು, ನಗರಪಾಲಿಕೆ ಸದಸ್ಯರು ಮತ್ತು ಅಧ್ಯಕ್ಷರು ಒಟ್ಟುಗೂಡಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ 20 ವ್ಯಕ್ತಿಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯ ಹೊಂದಿರುವ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನವಾಗಿರುವ ತಲಾ ಒಬ್ಬ ಪ್ರತಿನಿಧಿ.

- ಕೇವಲ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುತ್ತದೆ.
- ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಾಸರಿ ಜನಸಂಖ್ಯೆ 1,53,000 ಇದೆ, ಆದರೆ ಇದೇ ಸಂಖ್ಯೆ ಕೊಚ್ಚಿಯಲ್ಲಿ 9,000 ಮತ್ತು ಕೊಲಕೊತ್ತಾದಲ್ಲಿ 33,000 ದಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಇದೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಕೇರಳಾ ಎರಡೂ ಕಡೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಪಟ್ಟಿಯ ತಯಾರಿ, ಆಧ್ಯತೆಗಳ ನಿರ್ದಾರ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಅನುಷ್ಠಾನ, ಮತ್ತು ಫಲಾನುಭವಿಗಳ ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವುದು, ಇವುಗಳನ್ನು ಒಳಗೊಂಡಿವೆ.
- ಪಶ್ಚಿಮ ಬಂಗಾಳ ಮತ್ತು ಕೇರಳಗಳಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ನಾಗರಿಕರನ್ನೂ ತೊಡಗಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ವಾರ್ಡ್ ಸಭೆಗಳನ್ನು ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ.

2. ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯಚರಣೆ ಮೇಲೆ ಸಿವಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಅನ್ವೇಷಣೆಗಳು

2.1 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ರಚನೆ.

- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್‌ಗಳಂತೆ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಚುನಾಯಿತ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲ.
- ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಇಂದಾಗಿ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹಾಗೂ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿರುವ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಪ್ರತಿಸ್ಪರ್ಧಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಪ್ರದೇಶದ ಎಲ್ಲೆ ಗೊತ್ತುಪಡಿಸುವದಕ್ಕೋಸ್ಕರ ನಿರ್ಧರಿಸುವ ನೆಲೆಯು ಜನಸಂಖ್ಯೆಯೂ ಅಲ್ಲ, ಪ್ರದೇಶದ ವ್ಯಾಪ್ತಿಯೂ ಅಲ್ಲವಾಗಿದೆ. ಹಾಗೆ ನೋಡಿದರೆ, ಹಳ್ಳಿಗಾಡಿನ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯತ್: ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣವನ್ನು ಸುಮಾರು 1:5000 ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳು : ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಸುಮಾರು 1:500 ಸ್ಥಿರಗೊಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ನಗರದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿ : ಜನರ ರೇಶಿಯೋ 1:1 ಲಕ್ಷ ಅಥವಾ 1.5 ಲಕ್ಷ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ : ಮತದಾರರ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಸುಮಾರು 1:25,000 ರಿಂದ 30,000 ವರೆಗೆ ಇದೆ.
- ಬೇರೆ ಮಹಾನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ : 20,000 ದಿಂದ 40,000 ವರೆಗೆ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. (ಆದರೆ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರು ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆಲ್ಲೂ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ರಚನೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಇದು ಬರೆಯುತ್ತಿರುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ)
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ : ಒಟ್ಟು ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಪ್ರಮಾಣ ಆ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸುಮಾರು 1:1.5 ಲಕ್ಷವಾದಾಗ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ದೊರಕುವ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಮತ್ತು ಅಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಎನ್ನುವುದು ದೂರದ ಕನಸೇ ಸರಿ.

2.2 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ರಚನೆಗೋಸ್ಕರ ನಡೆಸುವ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು :

- ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗಳು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದ ಮೂಲಕ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಪಕ್ಷದ ಲೇವಾದೇವಿಗೆ ತಕ್ಕಂತೆ ನಡೆಯುತ್ತವೆ. ಯಾವಾಗ ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷವು ಅಧಿಕಾರ ಕಳೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತದೋ ಆಗ ಆ ಪಕ್ಷದಿಂದ ಸಂಯೋಜಿಸಿದ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಸದಸ್ಯರು ಮೊದಲಿದ್ದಕ್ಕಿಂತ ಹೆಚ್ಚು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯರಾಗುತ್ತಾರೆ.

- ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಗಳು ಕೂಡಾ ಪಾರದರ್ಶಿಕವಾಗಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ಆಯ್ಕೆ ಮಾಡುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಆ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯು ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಸಾರ್ವಜನಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಅರ್ಜಿಯೂ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಕರೆಯಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅರ್ಜಿಗಳ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ಪರಿಶೀಲನೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆಕ್ಷೇಪಣೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುವ ಕ್ರಮವೂ ಇಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅಂತಿಮ ಆಯ್ಕೆಯ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ಯಾವುದೇ ಪಾರದರ್ಶಿಕತೆಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ.
- ನಾಮನಿರ್ದೇಶನಗಳ ಮೂಲಕ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರವು ಸ್ಥಳೀಯ ಸರಕಾರವನ್ನು ತನ್ನ ತೆರೆಮರೆಯ ಹಿಡಿತದಲ್ಲಿಡುತ್ತದೆ.
- ಬಹಳಷ್ಟು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಮತ್ತು ಸ್ವಯಂಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳು ಆಪಾದನೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಹೊಂದಿ ನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಕಲಾಪಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವುದೇ ಜ್ಞಾನ ವಿಲ್ಲದವರೂ ಆಗಿದ್ದೂ ಆ ಸ್ಥಾನಕ್ಕೆ ಅನರ್ಹರಾಗಿರುತ್ತಾರೆ.

2.3 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿನ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು

ಅಂತರಿಕ ಕಚ್ಚಾಟ: ಇಲ್ಲಿ ಒಳಗಿನ ಕಾದಾಟ, ಅಂದರೆ ಬೇರೆ ಬೇರೆ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳಿಂದ ಒಟ್ಟುಗೂಡಿದ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಡುವೆ ಮತ್ತು ಚುನಾಯಿತರಾದ ಮತ್ತು ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ನಡುವೆಯೂ ನಡೆಯುತ್ತಿರುತ್ತದೆ.

ನಿಯಮಗಳ ಪ್ರತೀಕ್ಷಣೆ ಇಲ್ಲ: ಪ್ರತಿ ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆ ನಡೆಸಬೇಕಾದ ನಿಯಮಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಲಾಗಿದೆ. ಕೇವಲ ಎರಡು ಯಾ 9 ಮೀಟಿಂಗುಗಳು ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ 30 ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ನಡೆದಿವೆ.

ಅನುಕೂಲತೆಗಳ ಕೊರತೆ: ಹೆಚ್ಚಿನ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಕೋಣೆಗಳು, ಕಛೇರಿಗೆ ಜಾಗ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿತ್ವದ ನೆರವುಗಳು ಇಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತೊಡಕುಗಳುಂಟಾಗುತ್ತವೆ.

ಸಹಾಯಕ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ (ಎ.ಆರ್.ಓ) ದುರ್ಬಲ ಪಾತ್ರ: ಸ.ಕಂ.ಅ ಗಳಿಗೆ ಕ್ರಮಬದ್ಧ ಶ್ರೇಣೀಕೃತ ಅಧಿಕಾರವಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಆರೋಗ್ಯಕ್ಕೆ ಹಾಗೂ ಕಾಮಗಾರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ನಿರ್ದೇಶನ ಕೊಡುವ ಅಧಿಕಾರ ಅವರಿಗಿರುವುದಿಲ್ಲದರಿಂದ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ಸ.ಕಂ.ಅ ಗಳ ಸಮಾನ ಶ್ರೇಣಿಯಲ್ಲಿರುವರು. ಸ.ಕಂ.ಅ ಗೆ ಸಹಾಯಕ ಉದ್ಯೋಗಿಗಳು ಅವರ ಕೈ ಕೆಳಗಿಲ್ಲದಿರುವುದರಿಂದ ಈ ಎಲ್ಲಾ ನಿರ್ಣಯಗಳೂ ಆಚರಣೆಗೆ ತರಲು ಆಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗಾದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಂದ ಕೇವಲ ಮಿನಿಟ್ಸ್ ಜೋಪಾನ ಮಾಡುವುದಷ್ಟೇ ಆಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾರ್ಯರೂಪಕ್ಕೆ ತರಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ.

ಮಾಹಿತಿಯ ಕೊರತೆ: ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಡ್ ನಕ್ಷೆ ಅಥವಾ ವಾರ್ಡ್ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರೇಂಜಿನ (ವಿಭಾಗದ) ಖರ್ಚು, ವೆಚ್ಚ, ಆದಾಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ, ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿನ ಆಸ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಹಿತಿ ಒದಗಿಸಿಲ್ಲ.

- ನಿಯಮದಂತೆ ಸ.ಕಂ.ಅ ಗಳು ಇಂತಹ ದಾಖಲೆಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿದವರಾಗಿರಬೇಕು ಅಂದರೆ ವಾರ್ಡ್ ನಕ್ಷೆ, ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳು ತೆಗೆದುಕೊಂಡ

ತೀರ್ಮಾನಗಳು, ವಾರ್ಡ್‌ನ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಂತಾದವುಗಳು. ಆದರೆ ವಾಸ್ತವದಲ್ಲಿ ಸ.ಕಂ.ಅ ಗಳು ಇವುಗಳನ್ನು ಹೊಂದಿರುವುದಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೇ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರು ಅದರ ಬೇಡಿಕೆ ಇಟ್ಟಾಗಲೂ ಅದನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ.

ಹಣಕಾಸಿನ ಕೊರತೆ : ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೆ ತೆರ ಮಾಡಿದ 1 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳು ಕೂಡಾ ಅವರಿಗೆ ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡಿಲ್ಲ, ಅವರಿಗೆ ವಾರ್ಡಿನ ತುರ್ತು ಕೆಲಸಗಳನ್ನೂ ಸಹಾ ನಿರ್ವಹಿಸಲಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಕೆಲಸಗಳಿಗೂ ಹಣ ಬಿಡುಗಡೆ ಆಗಲು ಆಯುಕ್ತರಿಗೆ ಮನವಿ ಕಳಿಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ.

ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮತ್ತು - ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯತೆ: ಚುನಾಯಿತರಾದ ಕೌನ್ಸಿಲರುಗಳು, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಚುನಾವಣಾ ಶುತ್ತುಗಳಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಯಾವುದೇ ಸಹಕಾರ ನೀಡದೇ ಸತಾಯಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನವಾದ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಣಿಸುತ್ತಾರೆ ಯಾಕೆಂದರೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಅವರ ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಲು ಅಧಿಕಾರವಿರುವುದಿಲ್ಲ.

- ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಿಸುವುದರಲ್ಲಿ ಅಥವಾ ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಿ ಯಾವುದೇ ಪಾತ್ರವಿಲ್ಲದಿರುವುದು.

ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಡಿನ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆಯಲ್ಲಾಗಲೀ, ಮೌಲ್ಯಮಾಪನ ಕೆಲಸದಲ್ಲಾಗಲಿ ಯಾವ ಪಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲ. ಅವರು ನಾಗರಿಕರ ಸಂಕಷ್ಟಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ಮಾತ್ರ ಇರುವ ವಾಹಕರಾಗಿದ್ದಾರೆ.

- **ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಹಣಕಾಸುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ಷ್ಮ ನೋಟದ ಕೊರತೆ:** ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಡ್‌ಗೋಸ್ಕರ ಆಯವ್ಯಯ ಪತ್ರ ಸಿದ್ಧತೆ ಮಾಡುವುದು, ಕೆಲಸಗಳ ಆದ್ಯತೆ ಬಗ್ಗೆ ನಿಶ್ಚಯಿಸುವುದು, ಅವರ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣಕಾಸಿಗಾಗಿ, ಮಹಾನಗರ ಪಾಲಿಕೆಯ ಜತೆ ಲಾಬಿ ಮಾಡುವುದು, ಈ ಯಾವುದರಲ್ಲೂ ಅವರಿಗೆ ಪಾತ್ರವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲದೇ ವಾರ್ಡ್ ಕೆಲಸಕ್ಕೋಸ್ಕರ ಮಂಜೂರಾದ ಹಣ ಉಪಯೋಗಿಸುವುದರಲ್ಲೂ ಅವರದು ನಿಷ್ಕ್ರಿಯ ಪಾತ್ರ. ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ (ರೇಂಜ್) ಆದಾಯ ಹಾಗೂ ವೆಚ್ಚದ ಕುರಿತು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಒಳ ನೋಟವಿರುವುದಿಲ್ಲ. ತಮ್ಮ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ನಿರ್ವಹಿಸುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಆದ ವೆಚ್ಚಗಳು, ಹಾಗೂ ಹಣ ಪಾವತಿಗಾಗಿ ತಯಾರಿಸಿದ ಬಿಲ್ ಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸುವುದು, ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಳನೋಟ ಇಲ್ಲ.

- **ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಬದಲಾವಣೆ ತರುವಲ್ಲಿ ಅಸಮರ್ಥತೆ :**

ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ವಾರ್ಡಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲಿನ ನಿಯಂತ್ರಣವಿಲ್ಲದೇ, ವಾರ್ಡಿನ ಬಗ್ಗೆ ನಿರ್ಣಯಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಅವರ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲದೆ, ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಬದಲಾವಣೆ ತರಲು ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ. ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಕೆಲಸದ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ಪ್ರಭಾವಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ ಹಾಗೂ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಲೋಪದೋಶಗಳಿಗೆ ಸಮರ್ಪಕ ಉತ್ತರ ಅಥವಾ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಒದಗಿಸಲಾಗಿಲ್ಲ.

- ಕೆಟ್ಟ ಪಟ್ಟ ಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಜೋಡಣೆ ಮುರಿಯಲಾಗದೇ ಅಸಮರ್ಥತೆ.

ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಪ್ರತೀ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲೂ ಮನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದ ಕೆಟ್ಟ ಸಂಬಂಧಗಳ ಜೋಡಣೆ, ಪಟ್ಟಭದ್ರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಅಂದರೆ ಗುತ್ತಿಗೆದಾರರು, ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಹಾಗೂ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳ ನಡುವಿನ ಭಷ್ಟಚಾರ ಮತ್ತು "ಶೇಕಡಾ" ಅಥವಾ "ಕಟ್" ಪಡೆಯುವ, ಇಂತಹ ಒಳಗೇ ಕೊರೆಯುವ ಜೋಡಣೆ ಮುರಿಯಲಾಗದೆ ಅಸಮರ್ಥವಾಗಿವೆ.

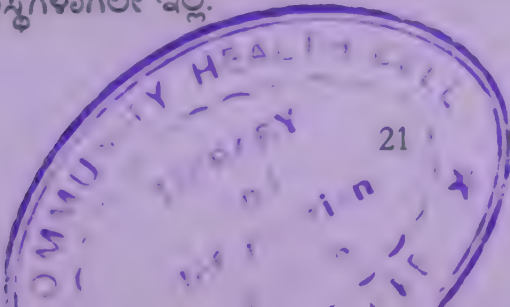
- ಜನತೆಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯ ಕೊರತೆ:

ಫಲಾನುಭವಿಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸಲು ಅಥವಾ ವಾರ್ಡ್‌ನ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ರೂಪಿಸಲು, ಒಂದು "ತಳದಿಂದ ಮೇಲೆ" ಹೋಗುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯನ್ನು ನಿರೂಪಿಸಲು, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಆಗಾಗ್ಗೆ ಜನತೆಯ ಜತೆ ಮುಖಾಮುಖಿ ಭೇಟಿ ಮಾಡಲು ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಹಾಗೂ ಸಾಂಸ್ಥಿಕ ಕ್ರಮ ಇರಲಿಲ್ಲ.

ವಾರ್ಡಿನ ಕಾಮಗಾರಿಯ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಾಗಲಿ ಅಥವಾ ವಾರ್ಡಿನ ಖರ್ಚು ವೆಚ್ಚಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕ ಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವಲ್ಲಾಗಲಿ, ವಾರ್ಡಿನ ಜನತೆಯ ಭಾಗವಹಿಸುವಿಕೆಯನ್ನು ಪಡೆಯಲು ಸೂಕ್ತವಾದ ಕ್ರಮಗಳಿರಲಿಲ್ಲ.

2.4 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ದಕ್ಷತೆ

- ಕೆಲವೇ ಸಭೆಗಳು ನಡೆದಿರುವುದರಿಂದ ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆಯು ನೇತೃತ್ವಕ ವೆಂದೇ ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು.
- ರಾಜಕೀಯ ಹಸ್ತಕ್ಷೇಪ ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ನಿರ್ಲಕ್ಷ್ಯ, ಇವೇ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ತಡೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಪರಿಗಣಿಸಲಾಯಿತು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ದೊಡ್ಡ ರೀತಿಯ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣ ಹಾಗೂ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ತಂದಿಲ್ಲ.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯು ನಗರದ ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಜನರ ಪಾಲ್ಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯ ವಿದ್ಯುಕ್ತ ಮಾಧ್ಯಮ ಆಗಿಲ್ಲ.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಯಾವುದೇ ಅಧಿಕಾರ, ಹಣಕಾಸು ಅಥವಾ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಪಾತ್ರವೂ ಇಲ್ಲದ ಕಾರಣ, ಅವರಿಗೆ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ವಿವಿಧ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಉಂಟಾಗಬಹುದಾದ ಸಂಘರ್ಷಗಳ ಅಥವಾ ಸ್ಪರ್ಧೆಗಳನ್ನು ಬಿಡಿಸುವ ಹಾಗೂ ಹಣಕಾಸಿನ ಅಭಾವ ಇರುವಾಗ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಆದ್ಯತೆ ಕೊಡಬೇಕೆನ್ನುವದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಮಾದರಿಯನ್ನು ಅಳವಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವ; ಅಥವಾ ವಾರ್ಡಿನ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ನ್ಯಾಯಯುತ ವಿಂಗಡನೆ ಮಾಡುವ, ಸಂದರ್ಭ ಒದಗಲೇ ಇಲ್ಲ.
- ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳು ನಿಜವಾದ ಸ್ಥಳೀಯ ಸ್ವಆಡಳಿತದ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಲೇ ಇಲ್ಲ.

POL-110

12833

3. ಸಿವಿಕ್ ಸಂಸ್ಥೆಯ ಶಿಫಾರಸುಗಳು

3.1 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ರಚನೆ

- ಸ್ಥಳೀಯ ಆಡಳಿತದ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯತ್ವ ಹಾಗೂ ಜನತೆಗೆ ಸಾಮೀಪ್ಯ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಹಾಗೂ ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗಿರುವ ಪ್ರಮಾಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಪ್ರತಿ ವಾರ್ಡ್‌ಗೂ ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಇರಬೇಕು. ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬ ಮಾತ್ರ ಚುನಾಯಿತ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲರ್ ಇದ್ದರೆ, ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಹಾಗೂ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಕೌನ್ಸಿಲ್ಲರ್ ಗಳ ನಡುವೆ ಕಾದಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಪ್ರಾತಿನಿಧ್ಯಗುಣ ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರನ್ನು ವಾರ್ಡ್‌ನ ಉಪ ವಿಭಾಗಗಳಿಂದ ನೇರವಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸಬೇಕು, ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಸದಸ್ಯರು ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ. ಇದರಿಂದ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರು ಹಾಗೂ ನಾಮನಿರ್ದೇಶನ ಹೊಂದಿದ ಸದಸ್ಯರ ನಡುವೆ ಕಾದಾಟವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಬಹುದು.
- ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಪ್ರತೀ 5,000 ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಬ್ಬ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಇರಬೇಕು.
- ಕೊನೇ ಪಕ್ಷ ಪ್ರತೀ 50,000 ಜನ ಸಂಖ್ಯೆಗೆ ಒಂದು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಇರಬೇಕು.
- ಶೇಕಡ 50 ಮೀಸಲಾತಿ ಮಹಿಳೆಯರಿಗೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರನ್ನು, (ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರ ಚುನಾವಣೆ ಮಾದರಿ) ನೇರವಲ್ಲದ ಚುನಾವಣೆಯಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಕೌನ್ಸಿಲರನ್ನಾಗಿ ಚುನಾಯಿಸುವುದನ್ನು ಆಲೋಚಿಸುವ ಅಗತ್ಯವಿದೆ.
- ಈಗಿನ ಅಭ್ಯಾಸದಂತೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿ ಸಹಾಯಕ ಕಂದಾಯ ಅಧಿಕಾರಿಯನ್ನು ಮಾಡುವ ಬದಲು, ಅವರ ಜಾಗದಲ್ಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಸಿ.ಇ.ಓ. (ಮುಖ್ಯ ಕಾರ್ಯಪಾಲಕ ಅಧಿಕಾರಿ) ಇರಬೇಕು.
- ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (ಆರೋಗ್ಯ, ಕಾಮಗಾರಿ, ಇತ್ಯಾದಿ) ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಪದ ನಿಮಿತ (ಎಕ್ಸ್ - ಅಫಿಸಿಯೋ) ಸದಸ್ಯರಾಗಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಕ್ಷೇತ್ರದಿಂದ ವಿವಿಧ ರೀತಿಯ ಪಾಲುದಾರರನ್ನು ನಾಮ ನಿರ್ದೇಶನ ಮಾಡುವ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇರಬೇಕು. ಇದಕ್ಕಾಗಿಯೇ ಒಂದು ವಿಶೇಷ ಸಮಿತಿಯನ್ನು ಸ್ಥಾಪಿಸಬಹುದು.
- ಜನರ ಸಹಭಾಗಿತ್ವದೊಂದಿಗೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಉಪ ಸಮಿತಿಗಳನ್ನು ಬೇರೆ ಬೇರೆ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದಂತೆ, ಅಂದರೆ ತ್ಯಾಜ್ಯ ವಸ್ತುಗಳ ವಿಲೇವಾರಿ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶದ ಸುಧಾರಣೆ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳಿಗೆ, ರಚಿಸಬಹುದು.

3.2 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಸಭೆಗಳು

- ತಿಂಗಳಿನಲ್ಲಿ ಸಭೆಗೆ ಒಂದು ನಿಶ್ಚಿತ ದಿನವನ್ನು ಮೀಸಲಿಡಬೇಕು.
- ಸಭೆ ಬಗ್ಗೆ ಮಾಧ್ಯಮಗಳ ಮೂಲಕ ಪ್ರಕಟಣೆ ಆಗಬೇಕು.
- ಸಭೆಗಳು ವಾರ್ಡಿನ ಯಾವುದಾದರೂ ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಸಭಾಂಗಣದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕು.
- ಸಭೆಗಳಿಗೆ ಒಂದು ಸ್ಥಾಯಿ ಕಾರ್ಯಸೂಚಿ ಪಟ್ಟಿ ಇರಬೇಕು, ಇದರಲ್ಲಿ ಶಿಕ್ಷಣ, ಕೊಳಚೆ ಪ್ರದೇಶಗಳ ಸುಧಾರಣೆ, ಇಂತಹ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ವಿಷಯಗಳು ಸೇರಿರಬೇಕು.

- ಅಧ್ಯಕ್ಷರು, ಸದಸ್ಯರುಗಳು, ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜವಾಬ್ದಾರಿಗಳು ಯಾವುದೇ ಸಂದಿಗ್ಧತೆ ಇಲ್ಲದೇ, ಸ್ಪಷ್ಟವಾದ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳ ಮೂಲಕ ನಿಶ್ಚಿತವಾಗಿರಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಎತ್ತಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಣೆಯ ವರದಿ (ಆಕ್ಟ್ ಟೇಕನ್ ರಿಪೋರ್ಟ್) ಯನ್ನು ನಿಗದಿತ ಸಮಯ ದೊಳಗೆ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಎತ್ತಲಾದ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅಲಕ್ಷಿಸಿದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ದಂಡ ವಿಧಿಸಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ನಿರ್ಧಾರಗಳನ್ನು ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಮಾಹಿತಿ ಸೂಚಿಸುವ ಫಲಕಗಳ ಮೇಲೆ ಪದರ್ಶಿಸಬೇಕು.

3.3 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನಗಳು:

- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಕಾರ್ಯ ಮೇಲೆ ಅವರಿಗೆ ಪ್ರತ್ಯೇಕ ನಿಯೋಜಿತ ಅಧಿಕಾರವಿರಬೇಕು. ಜಿಲ್ಲಾ, ತಾಲ್ಲೂಕು ಹಾಗೂ ಗ್ರಾಮ ಪಂಚಾಯಿತಿಗಳ ನಡುವೆ ಮಾಡಿರುವ ಕಾರ್ಯವಿಂಗಡನೆ, ನಗರ ಪಾಲಿಕೆ, ವಲಯ ಸಮಿತಿ ಹಾಗೂ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ನಡುವೆಯೂ ಆಗಬೇಕು.
- ಎಂ.ಎಲ್.ಎ. ಗಳಿಗಾಗಲೀ ಎಂ.ಪಿ ಗಳಿಗಾಗಲೀ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಮೇಲೆ ಸಮನಾದ ಅಧಿಕಾರ ನೀಡಬಾರದು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಅವರಿಗೆ ವಹಿಸಲಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಲು ಬೇಕಾದ ಅಧಿಕಾರ, ಹಣಕಾಸು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ವರ್ಗಾವಣೆ ಮಾಡಬೇಕು.

- ತಕ್ಕದಾದ ಕಛೇರಿ, ಸಭೆ ನಡೆಸಲು ಸ್ಥಳ ಮತ್ತು ಕಾರ್ಯಾಲಯದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಯೋಜನೆ ಹಾಕುವುದು, ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವುದು, ಜಾರಿಗೊಳಿಸುವುದು, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮಾಡುವುದು ಮುಂತಾದವುಗಳನ್ನು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯಿಂದ, ನಾಗರಿಕರನ್ನು ತೊಡಗಿಸಿಕೊಂಡು, ತಳದಿಂದ ಮೇಲೆ ಹರಿಯುವ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ನಿರ್ವಹಣೆ ಹಾಗೂ ವಿವಿಧ ಸದಸ್ಯರುಗಳ ಪಾತ್ರಗಳ ಕುರಿತು ಸ್ಪಷ್ಟತೆ ಇರಬೇಕು.
- ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಮಾಹಿತಿಯ ಹಕ್ಕು ಗೌರವಿಸಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೆಲವು ಮಾಹಿತಿಗಳನ್ನು ವಾರ್ಡ್‌ನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆಯಿಂದ ಸೂ. ಮೊಟಕೊ ಒದಗಿಸುವುದು.

- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಮತ್ತು ಅವುಗಳಿಗೆ ಸಂಬಂಧಿಸಿದ ನಿರ್ಣಯಗಳ ಮೇಲೆ, ಉದಾಹರಣೆಗೆ ನಾಗರಿಕ ಜೀವನ ಸೌಕರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ (ಸಿ.ಎ) ಮೀಸಲಿಟ್ಟಿರುವ. ಜಮೀನಿನ ಬಳಕೆ ಬಗ್ಗೆ, ಈ ಎಲ್ಲ ವಿಚಾರಗಳ ಮೇಲೆ ಸಂಪೂರ್ಣ ಹತೋಟಿ ಒದಗಿಸಬೇಕು.
- ಆಯಾ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿನ ದೊಡ್ಡ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಪಡೆಯುವುದು.

3.4 ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ - ನಾಗರಿಕರ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪಂದನ :

- ಕೊನೆಯ ಪಕ್ಷ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ 4 ವಾರ್ಡ್ ಸಭೆಗಳು, ಗ್ರಾಮ ಸಭೆಗಳ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, (ಪ್ರತಿ 5,000 - 10,000 ಜನಸಂಖ್ಯೆಗೆ) ನಡೆಯಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಭೆಯು (ಶಾಸನ ಸಭೆ) ಪಾರ್ಲಿಮೆಂಟಿನಂತೆ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಯು ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಂತೆ (ಕೆಬಿನೆಟ್) ಇರಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಸಭೆಗಳು ಯೋಜನೆ, ಮೇಲ್ವಿಚಾರಣೆ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆಗೆ ವೇದಿಕೆ ಆಗಿರಬೇಕು.
- ವಾರ್ಡ್ ಆದ್ಯತೆಗಳನ್ನು ಗುರುತಿಸುವಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಅಂತಿಮ ರೂಪ ಕೊಡುವಲ್ಲಿ, ವಾರ್ಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಗುಂಪುಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ವರ್ಗಗಳಿಗೆ ಧ್ವನಿಕೊಡುವ ಅವಕಾಶ ನೀಡಲು ಸಹಭಾಗಿತ್ವ ಉಳ್ಳ ರೀತಿ ರಿವಾಜುಗಳು ಅರಳಬೇಕು, ಹಾಗೂ ಸ್ಪರ್ಧಾತ್ಮಕ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳ ಮಧ್ಯೆ ಒಮ್ಮತ ತರಲು ಒಂದು ಪ್ರಜಾಸತ್ತಾತ್ಮಕ ಪ್ರಕ್ರಿಯೆ ಜಾರಿಗೆ ಬರಬೇಕು.
- ತಲಾ ಒಂದು ರಸ್ತೆಗೆ ಒಂದು ನಾಗರಿಕರ ಸಂಘ, ಹಾಗೂ ಸಮುದಾಯದ ಅಥವಾ ವಾರ್ಡಿನ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇವುಗಳ ಒಕ್ಕೂಟಗಳ ಸೃಷ್ಟಿಗೆ ತೆರೆವು ಮಾಡಿಕೊಡಬೇಕು.

4. ಅನಿಸಿಕೆಗಳು

4.1 ವ್ಯಾಪಕ ಬದಲಾವಣೆಗಳು

ನಗರ ಸ್ಥಳೀಯ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಸ್ವಯಂ ಆಡಳಿತದ ಸಾಚಾ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಬೇಕಾದರೆ ಈ ಕೆಳಗಿನವುಗಳನ್ನು ಆಚರಣೆಗೆ ತರಬೇಕು.

- ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳು ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯ ನಿಯೋಗಿಗಳಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಕೇವಲ ಸೇವೆಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಾಗಬಾರದು.
- 12ನೇ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿ ಪಟ್ಟಿಯಾಗಿರುವ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು “ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಬೆಳವಣಿಗೆಯ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳು” ಮತ್ತು “ದುರ್ಬಲವರ್ಗಗಳ ಹಿತಾಸಕ್ತಿ ಕಾಪಾಡುವುದು” ನಗರಪಾಲಿಕೆಗಳ ಕರ್ತವ್ಯಗಳು ಆಗಬೇಕು.

- ಆಹಾರ ಭದ್ರತೆ (ಪಿ.ಡಿ.ಎಸ್) ಉದ್ಯೋಗ (ಇ.ಜಿ.ಎಸ್) ವಸತಿ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಆರೋಗ್ಯ ರಕ್ಷಣೆ, ಪ್ರಾಥಮಿಕ ಶಿಕ್ಷಣ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಭದ್ರತೆಗಳ ಯೋಜನೆಗಳು 12ನೇ ಶೆಡ್ಯೂಲಿನಲ್ಲಿ ತರುವುದು ಮತ್ತು ಅನ್ವಯ ಕ್ರಮವಾಗಿ ಕೆಳಗಿನ ಹಂತವಾದ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೆ ಹರಿದು ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವಾಗಬೇಕು.
- 12ನೇ ಅಧಿಸೂಚನೆಯಲ್ಲಿರುವ ವಿಷಯಗಳಿಗೆ ತಗಲುವ ವೆಚ್ಚ ಹಾಗೂ ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಕ್ರಮ ಜರಗಿಸುವ ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದ ಲೈನ್ ಇಲಾಖೆಗಳ

ಅಧಿಕಾರಿಗಳು (Functionaries), ಉದಾಹರಣೆಗೆ ಮಹಿಳೆ ಮತ್ತು ಮಕ್ಕಳ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಇಲಾಖೆ, ಆರೋಗ್ಯ ಮತ್ತು ಶಿಕ್ಷಣ ಇಲಾಖೆಗಳು ಇತ್ಯಾದಿ, ಮತ್ತು ಅರೇ ಸರ್ಕಾರಿ (Parastatal) ಮಂಡಳಿಗಳ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಉದಾಹರಣೆಗೆ, ನೀರು ಸರಬರಾಜು ಮಂಡಳಿ, ನಗರ ಯೋಜನಾ ಪ್ರಾಧಿಕಾರ, ಇತ್ಯಾದಿಗಳು ನಗರಪಾಲಿಕೆಗೆ ವರ್ಗಾವಣೆಗೊಂಡು ಮತ್ತು ಅದಕ್ಕೂ ಕೆಳಗೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗೂ ಬರುವಂತಾಗಬೇಕು.

4.2 74ನೇ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಹೆಚ್ಚು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾಗಿ ಜಾರಿ ಆಗಲು ನೀವೇನು ಮಾಡಬೇಕು.

ನಗರಪಾಲಿಕೆಯ ಚುನಾಯಿತ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ತಾವು ತಮ್ಮ ವಾರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹಕ್ಕುದಾರರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುವುದು ಸಹಜವಾದದ್ದೇ ಯಾಕೆಂದರೆ ಅವರು ಜನತೆಯ ಜನಾದರಣೆಯ ತೀರ್ಪಿನಿಂದ ಆಯ್ಕೆಯಾದವರು. ಏನೆಂದರೂ, ಇವರು ನಾಗರಿಕರ ಹಿತಾಸಕ್ತಿಗಳನ್ನು ಪ್ರತಿನಿಧಿಸಲು ಆಯ್ಕೆಯಾದವರೇ ವಿನಃ ಯಾವುದು ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ತಮ್ಮದೇ ಯೋಚನೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೊಳಿಸಲು ಅಲ್ಲ ಎಂದು ಮನವರಿಕೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಅವರು ಬೇರೆ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರುಗಳನ್ನು ವಾರ್ಡಿನ ಹೆಚ್ಚು ನಾಗರಿಕರ ಹತ್ತಿರ ತಲುಪಲು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವಂತ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕಣ್ಣುಗಳು, ಕಿವಿಗಳು ಮತ್ತು ಕೈಗಳು ಎಂದು ನೋಡುವುದು ಅಗತ್ಯ. ಚುನಾಯಿತ ನಗರ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರು ತಮ್ಮ ಕಾರ್ಯವಿಧಾನದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಿಕತೆ ಮತ್ತು ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆ ಉಳ್ಳವರೂ ಆದರೆ, ಜನತೆ ಅವರಲ್ಲಿಟ್ಟ ನಂಬಿಕೆ ವರ್ಧಿಸಲು ಸಹಾಯಕವಾಗಿ ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ಸಿಗುವಂತಾಗುತ್ತದೆ.

ನೀವು ಒಬ್ಬ ಚುನಾಯಿತ ಪ್ರತಿನಿಧಿ ಆಗಿರಲಿ ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿ ಸದಸ್ಯರೆ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ವಯಂ ಸೇವಾ ಸಂಸ್ಥೆ, ನಿವಾಸಿಗಳ ಕ್ಷೇಮಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಂಘ ಅಥವಾ ಸಮುದಾಯದಲ್ಲಿ ನೆಲೆಸಿರುವ ಸಂಸ್ಥೆ ಆಗಿರಲಿ ಅಥವಾ ಒಬ್ಬ ಸಾಮಾನ್ಯ ನಾಗರಿಕನೇ ಆಗಿರಲಿ.

- ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ತಿಂಗಳ ಸಭೆಗಳನ್ನು ಕ್ರಮಬದ್ಧವಾಗಿ, ತಪ್ಪದೇ ಜರುಗಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ.
- ಈ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ನಾಗರಿಕರು ಮತ್ತು ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳುವಿಕೆಯನ್ನು ಖಚಿತಗೊಳಿಸಿ.
- ಸ್ವತಃ ಸಭೆಗಳಲ್ಲಿ ತಪ್ಪದೇ ಪಾಲುಗೊಳ್ಳಿ ಮತ್ತು ಅವುಗಳ ವ್ಯವಸ್ಥಿತ ಕಾರ್ಯಚರಣೆಯನ್ನು ಖಾತ್ರಿಗೊಳಿಸಿ.

- ಸಭೆಗಳ ಕಾರ್ಯ ಕಲಾಪಗಳ ತೀರ್ಮಾನಗಳ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯ ದಾಖಲಾತಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ.
- ದಾಖಲಾದ ಪ್ರತೀ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಗ್ಗೆ ಕಾರ್ಯ ನಿರ್ವಹಿಸಿದ ವರದಿ ಪಡೆದುಕೊಳ್ಳಿ.
- ಆಗಾಗ್ಗೆ, ನಿಯತಕಾಲಿಕವಾಗಿ ನಾಗರಿಕರ ಅಗತ್ಯಗಳನ್ನು ಅರಿಯಲು, ನಾಗರಿಕರ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಸಮಿತಿಗಳ ಪರಸ್ಪರ ಸ್ಪಂದನೆಗೆ ಔಪಚಾರಿಕವಾದ ಅವಕಾಶಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಲು ಒತ್ತಾಯಿಸಿ.
- ವಾರ್ಡಿಗೆ ನಾಗರಿಕರಿಂದ ಸಿದ್ಧವಾದ, ಅಂದರೆ 'ತಳದಿಂದ ಮೇಲಕ್ಕೆ' ಹರಿಯುವ (bottom-up process) ಪ್ರಕ್ರಿಯೆಯಲ್ಲಿ ಮೂಡಿದ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಒತ್ತಾಯಿಸಿ.
- ನಾಗರಿಕರನ್ನು ವಾರ್ಡಿನ ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಉಸ್ತುವಾರಿಯಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿಸಿ, ಅವರಿಗೆ ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಮಾಹಿತಿಯನ್ನು ಸ್ವಯಂ ಘೋಷಣೆ ("ಸೊ ಮೊಟೊ") ಮಾಡರಿಯಲ್ಲಿ ಒದಗಿಸಿಕೊಡಿ. ಇದರ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಪಾರದರ್ಶಕತೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ.
- ಕಾಮಗಾರಿಗಳ ಸಾಮಾಜಿಕ ಲೆಕ್ಕಪರಿಶೋಧನೆ ಮೂಲಕ ಆಡಳಿತದಲ್ಲಿ ಹೊಣೆಗಾರಿಕೆಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಿ.
- ಸೆಕ್ಷನ್ 3 ಮತ್ತು 4 ರಲ್ಲಿ ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ 74ನೇ ಸಂವಿಧಾನದ ತಿದ್ದುಪಡಿಗೆ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ ಪ್ರಭಾವವನ್ನು ಬೀರಿ. ಈ ಮೂಲಕ ವಿಕೇಂದ್ರೀಕರಣವನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ಸಮುದಾಯಗಳಿಗೆ ಸ್ಥಳೀಯ ಸಂಪನ್ಮೂಲಗಳ ಮೇಲೆ ಹಾಗೂ ತಮ್ಮ ಪ್ರದೇಶದ ಬಗ್ಗೆ ತೀರ್ಮಾನಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವ ಹತೋಟಿಯನ್ನು ಹೆಚ್ಚಿಸಲು, ನಗರ ಸಭೆಗೆ ಇದರ ಪರವಾಗಿ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು (ಠರಾವು) ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಬೆಂಬಲಿಸಿ.
- ನಗರಾಭಿವೃದ್ಧಿ ಸಚಿವರು, ಶಾಸಕರು, ಸ್ಥಾಯಿಸಮಿತಿಗಳು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಶಾಸಕಾಂಗದ ವಿಷಯ ಸಮಿತಿಗಳು (Subject Committees), ಇವುಗಳನ್ನು ಇಚ್ಛಿಸಿದ ಬದಲಾವಣೆಗಳನ್ನು ತರಲು ಪ್ರಭಾವಿಸುವುದು.

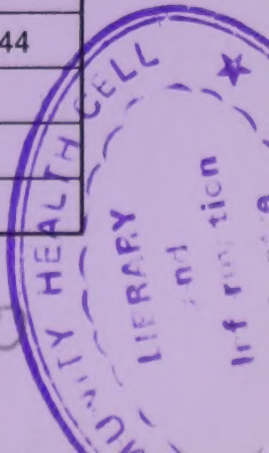
ದಸ್ತಾವೇಜಿನ ಅನುಬಂಧ-1
ವಾರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿ ಮತ್ತು ವಾರ್ಡ್ ಬಿ.ಬಿ.ಎಮ್.ಪಿಯ ಪಟ್ಟಿ

ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿಯ ಹೆಸರು	ವಾರ್ಡ್ ಸಂಖ್ಯೆ	ವಾರ್ಡ್ ಕಮಿಟಿಯ ಅಡಿ ಬರುವ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳ ಹೆಸರುಗಳು	ಟೆಲಿ.ನಂ. ಎ.ಆರ್.ಓ ಗಳು
ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ				
1.	ಯಶವಂತಪುರ	1	ಹೆಚ್.ಎಮ್.ಟಿ.	
		2	ಜಾಲಹಳ್ಳಿ	080-22975637
		3	ಯಶವಂತಪುರ	
2.	ಸಂಜಯನಗರ	4	ಮತ್ತಿಕೆರೆ	
		100	ಸಂಜಯನಗರ	080-22975637
3.	ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ	5	ಕೊದಂಡರಾಮ ನಗರ	
		6	ದತ್ತಾತ್ರೇಯ ಟೆಂಪಲ್	080-22975633
		7	ಮಲ್ಲೇಶ್ವರಂ	
4.	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ	9	ಸುಬ್ರಮಣ್ಯನಗರ	
		10	ಮಹಾಲಕ್ಷ್ಮೀಪುರ	080-22975643
		11	ಪೀಣ್ಯ ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಲೇಔಟ್	
		12	ನಂದಿನಿ ಲೇಔಟ್	
5	ಗಾಯತ್ರಿನಗರ	8	ಗಾಯತ್ರಿನಗರ	
		13	ಗೆಳೆಯರ ಬಳಗ ಲೇಔಟ್	080-22975643
		14	ನಾಗಪುರ	
		23	ಪ್ರಕಾಶನಗರ	
6.	ರಾಜಾಜಿನಗರ	15	ರಾಜಾಜಿನಗರ	
		16	ಕಮಲಾನಗರ	080-22975644
		19	ಬಸವೇಶ್ವರನಗರ	
		20	ಶಿವನಗರ	
7.	ಶ್ರೀ ರಾಮಮಂದಿರ	17	ವೃಷಭಾವತಿನಗರ	
		18	ಕಾಮಾಕ್ಷಿಪಾಳ್ಯ	080-22975638
		21	ಇಂಡಿಸ್ಟ್ರಿಯಲ್ ಟೌನ್	
		22	ಶ್ರೀ ರಾಮಮಂದಿರ	

8.	ಗಾಂಧಿನಗರ	24	ಬಾಷ್ಕನಗರ	
		25	ರಾಮಚಂದ್ರಪುರ	080-22975639
		26	ಸೇವಾಶ್ರಮ	
		27	ಗಾಂಧಿನಗರ	
9.	ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ	28	ಚಿಕ್ಕಪೇಟೆ	
		29	ಕಾಟನ್‌ಪೇಟೆ	080-22975640
		30	ಎಸ್.ಕೆ.ಆರ್. ಮಾರ್ಕೆಟ್	
10.	ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ	46	ಚಾಮರಾಜಪೇಟೆ	
		47	ಧರ್ಮರಸ್ವಾಮಿ ದೇವಸ್ಥಾನ	080-22975641
		48	ಸುಧಾಮನಗರ	
ದಕ್ಷಿಣ ವಲಯ				
11.	ಬಿನ್ನಿಪೇಟೆ	31	ಬಿನ್ನಿಪೇಟೆ	
		32	ಕೆಂಪಾಪುರ ಆಗ್ರಹಾರ	080-22975732
		33	ವಿಜಯನಗರ	
		34	ಆರ್.ಪಿ.ಸಿ. ಲೇಔಟ್	
12.	ಗೋವಿಂದರಾಜನಗರ	35	ಮಾರೇನ ಹಳ್ಳಿ	
		36	ಗೋವಿಂದರಾಜನಗರ	080-22975738
		37	ಅಮರಜ್ಯೋತಿ ನಗರ	
		38	ಮೂಡಲಪಾಳ್ಯ	
13.	ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್	39	ಚಂದ್ರಾ ಲೇಔಟ್	
		40	ಅತ್ತಿಗುಪ್ಪೆ	080-22975739
		41	ಗಾಳಿ ಅಂಜನೇಯ ದೇವಸ್ಥಾನ	
14.	ಜೆ.ಜೆ.ಆರ್. ನಗರ	42	ಬಾಪೂಜಿನಗರ	
		43	ಪದರಾಯನಪುರ	080-22975740
		44	ಜೆ.ಜೆ.ಆರ್. ನಗರ	
		45	ಅಜಾದನಗರ	
15.	ಬಸವನಗುಡಿ	49	ಕೆಂಪೇಗೌಡನಗರ	
		50	ವಿಶ್ವೇಶ್ವರಪುರಂ	080-22975734
		51	ಬಸವನಗುಡಿ	
16.	ಹನುಮಂತನಗರ	52	ಹನುಮಂತನಗರ	
		53	ಶ್ರೀನಗರ	080-22975742

		54	ಶ್ರೀನಿವಾಸನಗರ	
17.	ಪದ್ಮನಾಭನಗರ	55	ಪದ್ಮನಾಭನಗರ	
		56	ಗಣೇಶಮಂದಿರ	080-22975717
18.	ಜಯನಗರ	57	ಜೆ.ಪಿ. ನಗರ	
		58	ಜಯನಗರ	080-22975744
		59	ಯೆಡಿಯೂರು	
		60	ಪಟ್ಟಾಭಿರಾಮನಗರ	
19	ಹೊಂಬೆಗೌಡನಗರ	61	ಮಾವಳ್ಳಿ	
		62	ಹೊಂಬೆಗೌಡನಗರ	080-22975646
		63	ಲಕ್ಕಸಂದ್ರ	
20.	ಮಡಿವಾಳ	64	ಗುರುಪನಪಾಳ್ಳ	
		65	ಬಿಟಿಎಮ್ ಲೇಔಟ್	080-22975646
		66	ಮಡಿವಾಳ	
ಪಶ್ಚಿಮ ವಲಯ				
21.	ಕೋರಮಂಗಲ	67	ಕೋರಮಂಗಲ	
		68	ಈಜೀಪುರ	080-22975838
		69	ನೀಲಸಂದ್ರ	
22.	ಶಾಂತಿನಗರ	70	ಶಾಂತಿನಗರ	
		71	ಆಸ್ಪಿನ್ ಟೌನ್	080-22975838
		76	ರಿಚ್‌ಮಂಡ್ ಟೌನ್	
23.	ಜೀವನ್‌ಬೀಮಾನಗರ	72	ದೊಮ್ಮೂರು	
		73	ವಿಮನಪುರ	080-22975841
		74	ಜೀವನ್‌ಬೀಮಾನಗರ	
		75	ಜೋಗಪಾಳ್ಳ	
24.	ಭಾರತಿನಗರ	80	ಭಾರತಿನಗರ	
		81	ಹಲಸೂರು	080-22975842
		82	ಹೊಯ್ಸಲನಗರ	
25.	ಸರ್ವಜ್ಞ ನಗರ	85	ಸರ್ವಜ್ಞ ನಗರ	
		86	ಮಾರುತಿ ಸೇವಾನಗರ	080-22975844
		87	ಲಿಂಗರಾಜಪುರ	
		89	ಕಚರಕನಹಳ್ಳಿ	
26.	ಬಾನಸವಾಡಿ	83	ಸರ್.ಪಿ.ಎ.ರಾಮನಗರ	

		84	ಬೆನ್ನಿಗನಹಳ್ಳಿ	080-22975843
		88	ಬಾನಸವಾಡಿ	
27.	ಶಿವಾಜಿನಗರ	77	ಎಸ್.ಆರ್.ನಗರ	
		78	ವಸಂತನಗರ	080-22975839
		79	ಶಿವಾಜಿನಗರ	
28.	ಕಾಡುಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ	90	ಸಗ್ಯಾಮರ	
		94	ಕಾಡುಗೊಂಡನಹಳ್ಳಿ	080-22975840
		95	ಕಾವಲ್‌ಬೈರಸಂದ್ರ	
29.	ಹೆಬ್ಬಾಳ	96	ಹೆಬ್ಬಾಳ	
		98	ಗಂಗಾನಗರ	080-22975586
		99	ಪ್ಯಾಲೇಸ್	
30.	ಜಯಮಹಲ್	91	ಮಲಕೇಶಿನಗರ	
		92	ಜಯಮಹಲ್	080-22975845
		93	ದೇವರ ಜೀವನಹಳ್ಳಿ	
		97	ಜೆ.ಸಿ. ನಗರ	

ಸಿವಿಕ್ ಬೆಂಗಳೂರು

ಸಿಟಿಜನ್ಸ್ ವಾಲಂಟರಿ ಇನಿಶಿಯೇಟಿವ್ ಫಾರ್ ದಿ ಸಿಟಿ ಆಫ್ ಬೆಂಗಳೂರು

(ರಿ., ಪಬ್ಲಿಕ್ ಚಾರಿಟೇಬಲ್ ಟ್ರಸ್ಟ್ ನಂ.569/94-95 IV)

6, 2ನೇ ಮಹಡಿ, ಕಸ್ತೂರಿ ಅಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟ್ಸ್, 35/23 ಲ್ಯಾಂಗ್‌ಫೋರ್ಡ್ ರಸ್ತೆ ಕ್ರಾಸ್
ಶಾಂತಿನಗರ, ಬೆಂಗಳೂರು - 560025.

ದೂರವಾಣಿ : 22115084 / 41144126

ಇ-ಮೇಲ್: info@civicspace.in ವೆಬ್‌ಸೈಟ್: www.civicspace.in